

Voorjaarsnota 2015

Vastgesteld College
26 mei 2015

gemeente Rheden

Aanbieding

Hierbij bieden wij u de Voorjaarsnota 2015 aan.

De beraadslagingen over deze voorjaarsnota vinden plaats in uw vergadering van 14 juli 2015. In de nota zijn naast de autonome ontwikkelingen, de voorstellen tot nieuw beleid alsmede de kaders voor het opstellen van de begroting 2016 opgenomen.

In de voorliggende voorjaarsnota zijn de effecten vanuit de meicirculaire 2015 niet opgenomen, dit omdat de effecten hiervan ten tijde van het opstellen van de voorjaarsnota nog niet bekend waren. Zodra wij over deze informatie beschikken zullen wij uw Raad hierover afzonderlijk informeren.

In de meicirculaire 2015 zal de tweede fase van het groot onderhoud van de herijking van het Gemeentefonds worden verwerkt. Inmiddels is er meer duidelijkheid ontstaan over de effecten van deze herijking voor de gemeente Rheden. Uitgaande van de nu beschikbare informatie zal deze herijking tot een substantiële negatieve bijstelling leiden voor onze gemeente.

Daarnaast blijven de financiële onzekerheden ten aanzien van de decentralisatie taken nog substantieel. Het komende jaar hopen wij nog meer grip te krijgen op de geldstromen in relatie tot de taken die daarvoor uitgevoerd dienen te worden. Daarbij handhaven wij het standpunt dat wij de taken vanuit het Rijk uitvoeren met de middelen die daarvoor beschikbaar worden gesteld. In de raadsvergadering van juni 2015 hebben wij u middels het transformatieplan hiertoe voorstellen gedaan. Daarbij blijven wij de ontwikkelingen volgen en monitoren.

Het thans berekende tekort van € 3.429.000 structureel in 2019 geeft enkel het saldo van het huidige bestaande beleid en een aantal beleidsinitiatieven. De uitwerking van de meicirculaire 2015, bezuinigingen 2015 en het transformatieplan zijn op dit moment nog niet in het meerjarenperspectief verwerkt. De uitkomst van de voorjaarsnota geeft dus nog weinig zicht op de uiteindelijke uitkomsten van de meerjarenbegroting 2015-2019 en is slechts een stand van zaken op basis van de huidige kennis en feitelijkheden.

Het college adviseert uw Raad dit gegeven bij de beschouwingen van de voorjaarsnota mee te nemen.

De Steeg,
26 mei 2015

Burgemeester en Wethouders van Rheden,

P.M. van Wingerden-Boers
Burgemeester

J.W. Kettelerij
Secretaris

Inhoud

Aanbieding	2
Inhoud	4
Inleiding.....	5
Samenvatting	6
Ontwikkelingen 2015-2019 Voorjaarsnota 2015	6
Bezuinigingen en transformatieplan Sociaal Domein	7
Actueel meerjarenperspectief 2015-2019	7
Beslispunten.....	8
Deel I Bijstelling van de prognose en voortgang begroting 2015.....	9
Voortgang begroting 2015	10
Totaaloverzicht programma's	11
1 Sociaal Domein.....	12
1.1 Jeugd.....	15
1.2 Maatschappelijke ondersteuning	17
1.3 Werk en inkomen	20
1.4 Sport	22
1.5 Kunst en cultuur.....	24
2 Ruimtelijk Domein.....	27
3 Bestuur en Veiligheid.....	33
4 Bedrijfsvoering en Dienstverlening	40
5 Financiën en heffingen.....	44
Paragraaf lopende bezuinigingen	46
Programma 1 – Sociaal Domein	47
Programma 2 – Ruimtelijk Domein	51
Programma 3 – Bestuur en Veiligheid	56
Programma 4 – Bedrijfsvoering en Dienstverlening	58
Programma 5 – Financiën en heffingen	63
Deel II Uitgangspunten en kaders begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019 en autonome ontwikkelingen 2016-2019	65
Autonome ontwikkelingen (2016-2019)	71
Deel III Beleidsinitiatieven begroting 2016-2019	73
Programma: 1 Sociaal domein	75
Programma: 2 Ruimtelijk domein	76
Programma: 3 Bestuur en Veiligheid	81
Programma: 4 Bedrijfsvoering en Dienstverlening	83

Inleiding

Op het moment van totstandkoming van deze nota is de meest recente financiële informatie uit de zogenaamde meicirculaire nog niet voor de gemeenten beschikbaar. Uitgaande van de nu beschikbare informatie zal de circulaire tot een substantiële negatieve bijstelling leiden voor onze gemeente. Zodra wij deze informatie hebben zullen wij uw Raad direct over de financiële effecten voor de begroting informeren. Naar verwachting zal de circulaire eind mei / begin juni beschikbaar komen.

Eerste stap in de meerjarenraming

Zoals aangegeven zijn de gevolgen van de uitgebreide meicirculaire nog niet bekend zijn. Dit betekent enerzijds dat de voorjaarsnota zonder deze componenten nog geen definitief beeld geeft, maar anderzijds belangrijk is als solide basis voor verdere financiële sturing. Het college schetst in de voorjaarsnota onder andere een actueel beeld van de voortgang van de lopende bezuinigingstaakstellingen, waartoe uw raad in de afgelopen jaren heeft besloten. De meerderheid van deze taakstellingen is gerealiseerd, maar enkele taakstellingen bleken niet realiseerbaar. De financiële effecten hiervan zijn verwerkt in deze voorjaarsnota.

Op basis van het aangepaste meerjarenperspectief 2015-2018 dat in februari 2015 aan u is gepresenteerd is een nieuw bezuinigingstraject in gang gezet. De resultaten hiervan en de keuzes die hierbij gemaakt kunnen worden treft u als bijlage bij deze voorjaarsnota aan.

Doel van deze voorjaarsnota

Met inachtneming van het bovenstaande, heeft het college met deze nota een vierledige doelstelling voor ogen:

- het geven van het meest recente inzicht in de begrotingspositie over de periode 2015 tot en met 2019 op basis van het door uw Raad vastgestelde beleid. Het college legt deze nieuwe financiële prognose aan uw Raad ter vaststelling voor, waarmee invulling wordt gegeven aan het budgetrecht van de raad;
- het geven van het meest recente inzicht in de voortgang van de realisatie van de bezuinigingen;
- het formuleren van de financiële kaders en uitgangspunten die gelden voor de begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019. Het college legt uw raad deze ter vaststelling voor, waarmee uw Raad de kaderstellende functie uitoefent;
- het vaststellen door uw raad van de 'nieuwe' beleidsinitiatieven die het college wenst te ontplooiën in de periode 2015-2019, rekening houdend met de verwachte financiële situatie. Het college heeft als uitgangspunt slechts die beleidsinitiatieven door te geleiden die (wettelijk gezien) strikt noodzakelijk zijn, naast de initiatieven die uit het beleidsplan voortkomen;

Opbouw van deze voorjaarsnota

In artikel 4 van de 'financiële verordening gemeente Rheden' is bepaald dat het college uiterlijk in de laatste vergadering voor het zomerreces aan de raad een voorjaarsnota ter vaststelling aanbiedt.

Deze voorjaarsnota kent de volgende opbouw:

- Deel I geeft inzicht in de financiële prognose en de voortgang van de begroting 2015 op basis van de inzichten per ultimo april 2015. Tevens worden in de paragraaf bezuinigingen de ingeboekte bezuinigingen 2015 e.v. op realisatie beschouwd;
- Deel II behandelt de financiële kaders en uitgangspunten die worden gehanteerd voor het opstellen van de ramingen voor de begrotingsjaren 2016 tot en met 2019 (programmabegroting 2016). De financiële invloed van deze uitgangspunten is in de meerjarenraming verwerkt via de in dit deel opgenomen autonome ontwikkelingen;
- Deel III geeft inzicht in de beleidsinitiatieven die het college wenst te ontplooiën.

Samenvatting

Ontwikkelingen 2015-2019 Voorjaarsnota 2015

In de tabel hieronder is een financiële samenvatting opgenomen van de structurele en incidentele ontwikkelingen in deze voorjaarsnota.

(bedragen x € 1.000)	2015	2016	2017	2018	2019
A. Structureel					
Structureel saldo begroting 2015 incl. dekkingsplan	-79	250	647	68	68
Aangepast financieel perspectief 2015-2018 februari 2015	-976	-2.302	-2.840	-2.945	-2.945
Startpositie VJN 2015 (structureel)	-1.055	-2.052	-2.193	-2.877	-2.877
Structurele effecten uit jaarrekening 2014	-83	-83	-83	-83	-83
Structurele effecten uit VJN 2015	44	-26	-26	-26	-26
Autonome ontwikkelingen	0	-40	-40	-41	-503
Beleidsinitiatieven (VJN 2015)	0	45	60	60	60
Algemene Uitkering (meicirculaire 2015)	PM	PM	PM	PM	PM
Structureel begrotingsresultaat na VJN 2015	-1.094	-2.155	-2.282	-2.966	-3.429
B. Incidenteel					
Incidenteel saldo begroting 2015 incl. dekkingsplan	377	-776	150	0	0
Aangepast financieel perspectief 2015-2018 februari 2015	678	0	0	0	0
Startpositie VJN 2015 (incidenteel)	1.055	-776	150	0	0
Incidentele effecten uit VJN 2015	151	0	0	0	0
Autonome ontwikkelingen	0	0	0	0	0
Beleidsinitiatieven (VJN 2015)	323	30	15	0	0
Incidenteel begrotingsresultaat na VJN 2015	1.528	-746	165	0	0
Begrotingsresultaat Structureel + Incidenteel na VJN 2015	434	-2.901	-2.117	-2.966	-3.429

Hieronder worden de onderdelen in deze tabel (voor zowel structureel als incidenteel) afzonderlijk toegelicht.

Saldo begroting 2015 incl. dekkingsplan

Dit betreft het meerjarenperspectief 2015-2018 zoals vastgesteld in november 2014 bij de behandeling van de begroting 2015 en het dekkingsplan 2015-2018.

Aangepast financieel perspectief 2015-2018 februari 2015

Dit is de aanpassing van het meerjarenperspectief 2015-2018 naar aanleiding van de ontwikkelingen binnen het Sociaal domein van februari 2015.

Bovenstaande ontwikkelingen leiden tot de startpositie VJN 2015.

De verwachte ontwikkelingen in deze voorjaarsnota zijn gesplitst in separate posten. Het gaat dan om de:

- De structurele effecten uit de jaarrekening 2014.
- De structurele en incidentele effecten uit de Voorjaarsnota 2015 zoals opgenomen in de programmabladen in deel I.
- De autonome ontwikkelingen zoals opgenomen in de paragraaf autonome ontwikkelingen in deel I.
- De beleidsinitiatieven, zoals opgenomen in deel III.

- De ontwikkeling van de algemene uitkering Gemeentefonds (meicirculaire 2015) die nog niet verwerkt zijn in deze voorjaarsnota maar waarover u afzonderlijk via een raadsinformatiebrief wordt geïnformeerd.

Bezuinigingen en transformatieplan Sociaal Domein

In februari 2015 is naar aanleiding van de ontwikkelingen binnen het sociaal domein het aangepast financieel perspectief 2015-2018 gepresenteerd. Op drie beleidsvelden zijn financiële tekorten gepresenteerd t.w. de 3 D's, Presikhaaf bedrijven en het BUIG-budget. Voor het vervolgproces is afgesproken dat onderzocht wordt of er dekking mogelijk is binnen eigen beleidsveld (3D, Presikhaaf en BUIG) binnen de mogelijkheden van het staande beleid of waarbij aanpassing van beleid nodig en mogelijk is. Hieronder is per beleidsveld kort samengevat welke dekking binnen de drie beleidsvelden tussen februari en nu gevonden is om de tekorten binnen het eigen beleidsveld af te dekken.

3 D's

(bedragen x € 1.000)	2015	2016	2017	2018	2019
Tekort 3 D's na raadsvoorstel februari 2015	-	-850	-1.203	-1.357	-1.357
Transformatieplan Sociaal domein	-	850	1.742	2.189	2.818
Resultaat 3 D's	0	0	539	832	1.461

Het transformatieplan Sociaal domein wordt ter vaststelling voorgelegd in de raadsvergadering van juni 2015.

Presikhaaf bedrijven

(bedragen x € 1.000)	2015	2016	2017	2018	2019
Tekort Presikhaaf bedrijven na raadsvoorstel februari 2015	-132	-780	-729	-866	-866
Toekomstperspectief Presikhaaf bedrijven	-	575	572	756	681
Resultaat Presikhaaf bedrijven	-132	-205	-157	-110	-185

Het raadsvoorstel rondom het toekomstperspectief Presikhaaf bedrijven is in de raadsvergadering van mei 2015 vastgesteld.

BUIG-budget

(bedragen x € 1.000)	2015	2016	2017	2018	2019
Tekort BUIG-budget na raadsvoorstel februari 2015	-792	-543	-891	-891	-891
Bijstelling nader voorlopig budget 2015 (VJN 2015)	96	96	96	96	96
Resultaat BUIG-budget	-696	-447	-795	-795	-795

Op basis van het nader voorlopig budget 2015 is in deze voorjaarsnota het budget positief bijgesteld met € 96.000. Wij zijn nog in afwachting van de uitspraak op het bezwaar op beschikking van het BUIG-budget 2015. Afhankelijk van de uitkomst van de bezwaarprocedure kan het financieel meerjarenperspectief nog negatief worden bijgesteld.

Actueel meerjarenperspectief 2015-2019

Hieronder is het actuele meerjarenperspectief opgenomen naar aanleiding van de opgenomen prognoses in deze Voorjaarsnota, het toekomstperspectief Presikhaaf bedrijven (zoals vastgesteld in de raadsvergadering van mei 2015) en het transformatieplan Sociaal domein (zoals voorgelegd in de raadsvergadering van juni 2015):

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	2015	2016	2017	2018	2019
Begrotingsresultaat na VJN 2015	434	-2.901	-2.117	-2.966	-3.429
Toekomstperspectief Presikhaaf bedrijven	-	575	572	756	681
Transformatieplan sociaal domein	-	850	1.742	2.189	2.818
Financieel meerjarenperspectief 2015-2019 na toekomst PHB en transformatieplan SD	434	-1.476	197	-21	70

De uitkomsten leiden tot een voordelig saldo van € 70.000 in 2019. Hierin zijn nog niet meegenomen de effecten vanuit de meicirculaire 2015 en de aanpassingen als gevolg van objectief verdeelmodel BUIG-budget. Mochten de uitkomsten hiervan leiden tot een meerjarig financieel tekort dan zal het college bij de behandeling van de begroting 2016 bezuinigingsmogelijkheden aan u voorleggen vanuit bijlage 2 Rhedense keuzes.

Beslispunten

Het college vraagt uw raad de Voorjaarsnota 2015 vast te stellen, zijnde:

- Deel I, Bijstelling van de prognose en voortgang begroting 2015;
- Deel II, Uitgangspunten en kaders begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019 en autonome ontwikkelingen 2016-2019;
- Deel III, Beleidsinitiatieven begroting 2015-2019;
- Het gewijzigde meerjarenperspectief 2015-2019.

Tevens wordt u ter informatie de bijlage Bezuinigingsmogelijkheden 2016-2019 Rhedense keuzes aangeboden.

Deel I

Bijstelling van de prognose en voortgang begroting 2015

Voortgang begroting 2015

Leeswijzer

- Per programma zijn de onderdelen "Programmadoelstelling" en "Wat willen we bereiken" overgenomen uit de Programmabegroting 2015.
- Bij het onderdeel "Wat gaan we er voor doen" zijn de onderdelen "Prestaties" en "Streefwaarden" niet overgenomen, om deze Voorjaarsnota compact te houden.
- Bij het onderdeel "Wat gaan we er voor doen" zijn alleen die ingekaderde (sub)doelstellingen opgenomen, waarbij een ontwikkeling ten opzichte van de Programmabegroting 2015 wordt gemeld (afwijking van de in de Programmabegroting 2015 vermelde prestaties en/of streefwaarden).
- Vindt de realisatie van de prestaties en streefwaarden plaats zoals reeds vermeld in de Programmabegroting 2015, dan is hierover geen nadere toelichting opgenomen in deze Voorjaarsnota.
- Bij de financiële overzichten worden nadelige verschillen weergegeven als negatief bedrag en voordelen als positieve waarden.
- In de kolom begrotingswijzigingen 2015 zijn de begrotingswijzigingen naar aanleiding van het dekkingsplan 2015-2018 en het raadsvoorstel aangepast financieel perspectief 2015-2018 van februari 2015 opgenomen.
- In de kolom Begrotingswijziging Voorjaarsnota 2015 worden de bedragen als volgt gepresenteerd:

Onderdeel	Hoger	Lager
Lasten	+	-
Baten	+	-
Totaal saldo baten & lasten	+	-
Reserves: toevoeging	+	-
Reserves: onttrekking	+	-
Geraamd resultaat	+	-

- De paragraaf bezuinigingen toont alle gerealiseerde en niet gerealiseerde bezuinigingstaakstellingen. Uitsluitend wanneer er sprake is van een alternatieve invulling of het niet realiseren van de taakstelling wordt er een toelichting verschaft. Indien er nog geen voortgang m.b.t. een taakstelling gemeld kan worden, wordt deze niet in de paragraaf getoond.
- In de Voorjaarsnota wordt alleen ingegaan op onderwerpen waarop een ontwikkeling ten opzichte van de Programmabegroting 2015 is te melden.

Totaaloverzicht programma's

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in de mutaties per programma naar aanleiding van de structurele effecten vanuit de jaarrekening 2014 en de ontwikkelingen voor de begroting 2015 bij deze Voorjaarsnota voor de exploitatie en mutaties in de reserves. Deze mutaties leiden uiteindelijk tot de gewijzigde begroting 2015 na VJN.

Totaaloverzicht programma's	2015				
	Primitieve begroting 2015	Begrotingswijzigingen 2015	Effecten o.b.v. jaarrekening 2014	Ontwikkelingen Voorjaarsnota 2015	Gewijzigde begroting 2015 na VJN
<i>(bedragen x € 1.000)</i>					
1. Sociaal domein	-27.071	-984	-20	249	-27.826
2. Ruimtelijk domein	-24.369	-926		-53	-25.348
3. Bestuur en veiligheid	-5.929	-127	35	223	-5.798
4. Bedrijfsvoering en dienstverlening	-2.975	-2.216	-58	-693	-5.943
5. Financiën en heffingen	55.448	329	-40	29	55.766
Totaal saldo baten & lasten	-4.896	-3.924	-83	-245	-9.149
Mutatie Reserves					
1. Sociaal domein	19	1.218		45	1.282
2. Ruimtelijk domein	2.978	845			3.823
3. Bestuur en veiligheid	4	141			145
4. Bedrijfsvoering en dienstverlening	-132	1.527		395	1.790
5. Financiën en heffingen	263	1.957			2.220
Geraamd resultaat	-1.764	1.764	-83	195	112

Naast het inzicht in de exploitatie en mutaties in de reserves is het goed om inzicht te hebben in de incidentele en structurele mutaties bij deze Voorjaarsnota. In onderstaand overzicht wordt per programma inzicht in de structurele effecten vanuit de jaarrekening 2014, overige structurele ontwikkelingen bij deze Voorjaarsnota en de incidentele mutaties zichtbaar.

Totaaloverzicht structureel / incidenteel	2015			
	Effecten o.b.v. jaarrekening 2014 Structureel	Ontwikkelingen Voorjaarsnota 2015 Structureel	Ontwikkelingen Voorjaarsnota 2015 Incidenteel	Totaal per programma Structureel + Incidenteel
<i>(bedragen x € 1.000)</i>				
1. Sociaal domein	-20	166	128	274
2. Ruimtelijk domein		-36	-17	-53
3. Bestuur en veiligheid	35	12	211	258
4. Bedrijfsvoering en dienstverlening	-58	-84	-214	-356
5. Financiën en heffingen	-40	-14	43	-11
Geraamd resultaat	-83	44	151	112

In de navolgende onderdelen worden de financiële mutaties per programma nader toegelicht.

1 Sociaal Domein

Programmadoelstelling:

Een sociale en vitale samenleving waarin inwoners zelf regie hebben over hun leven, elkaar bijstaan en waar nodig de gemeente ondersteuning biedt.

Dit geldt voor alle leefgebieden welzijn, zorg, jeugd, werk en inkomen.

In de paragrafen 1.1 t/m 1.3 wordt ingegaan op de ondersteuning en zorg. In de paragrafen 1.4 en 1.5 worden de onderwerpen sport, recreatie en kunst/cultuur besproken. We streven ernaar om de onderwerpen binnen het sociaal domein zoveel mogelijk naar elkaar toe te brengen. De thema's sport, recreatie, kunst/cultuur staan daar momenteel nog wat apart van. In de toekomst zullen deze themagebieden een grotere rol spelen in het kader van versterken van samenhang met onder meer het oog op preventie.

Ontwikkelingen:

Vanaf 1 januari 2015 is onze rol binnen het sociale domein veranderd, van verzorgen naar het scheppen van bepaalde voorwaarden. In deze nieuwe rol hebben wij de rol van verbinder, voorwaarden schepper en ondersteuner. Bij het invullen van deze taken bezien wij het sociale domein als één integraal aandachtsveld. De inwoner van de gemeente Rheden maakt gebruik van voorzieningen in de vorm van steun, informatievoorziening, begeleiding, het gebruik maken van voorzieningen en/of het ontvangen van gelden. Tevens hebben wij vanuit het Rijk te maken met forse bezuinigingen. Deze bezuinigingen hebben als effect dat veel taken teruggedroefd worden bij de inwoners van onze gemeente als zijnde een maatschappelijke zorg voor elkaar.

Op 28 oktober 2014 heeft uw raad de motie: Aan de slag met de WMO, unaniem aangenomen. Daarin heeft u o.a. het college opgedragen, de veranderingsprocessen actief te monitoren en de eerste rapportage plaats te laten vinden bij het aanbieden van de Voorjaarsnota 2015. Deze Voorjaarsnota bevat dan ook de eerste beleidsmatige en financiële verantwoording over de periode 1 januari - 1 april. Wij hebben in deze periode te maken gekregen met aanloopproblemen, die ook elders in het land aan de orde zijn, bijvoorbeeld op het gebied van de gegevensuitwisseling en privacy. Voor de taken Jeugd en de nieuwe Wmo werken wij met bevoorschotting conform de begroting. Inzicht in de werkelijke uitgaven voor deze nieuwe taken, kan bij de Bestuursrapportage 2015 worden gegeven. Voor ons blijft de dienstverlening naar onze inwoners voorop staan. Wij gaan bovendien nog met u in gesprek over de precieze invulling van de monitoring; een eerste aanzet wordt gedaan in de raads werkgroep van juni.

Wat willen wij bereiken:

De Rhedense inwoner is zoveel mogelijk zelfredzaam, maakt gebruik van eigen kracht en van het sociale netwerk en kan zo lang mogelijk wonen in de eigen omgeving / wijk, ook als hij of zij ondersteuning en zorg nodig heeft.

Door één sociaal domein als uitgangspunt te nemen willen wij bereiken dat:

- inwoners (weer) meer de aandacht, ondersteuning en zorg voor elkaar nemen, zodat iedereen naar zijn eigen vermogen kan blijven deelnemen aan de samenleving.
- daar waar ondersteuning en zorg noodzakelijk zijn, worden deze eenvoudig toegankelijk voor inwoners.
- er een eenduidig plan is voor een gezin, waarbij de hulpverlener(s) de inwoner(s) ondersteunt(en) in gezamenlijkheid en samenwerken om passende zorg te bieden aan diegene(n) die dit nodig heeft/hebben.

Wat gaan we er voor doen:

1 Subdoelstelling:

Inwoners zijn tevreden over de ondersteuning in het sociale domein.

De dienstverlening is pas vier maanden geleden gestart waarbij de eerste maanden voor iedereen heel nieuw waren. Medewerkers in het Sociaal Meldpunt geven aan dat de grootste aanloopproblemen nu voorbij zijn.

In onze gesprekken staat participatie steeds centraal. In de toekomst worden er monitoringsinstrumenten ingezet om klanttevredenheid te monitoren. Vanaf het 3^e kwartaal gaan we de tevredenheid na afloop van een dienstverleningsstap meten.

2 Subdoelstelling:

De transformatie maken van verzorgingsstaat naar de rol van activeerder, verbinder, voorwaardenschepper en ondersteuner.

In alle gesprekken worden de mogelijkheden van het eigen netwerk meegenomen. We hebben voor dit jaar met meer dan 60 aanbieders contracten afgesloten. Daarnaast is de mogelijkheid voor een persoonsgebonden budget (PGB) ook aanwezig. In de loop van het jaar maken we vernieuwende maatwerkoplossingen mogelijk.

In 2015 en 2016 is vanwege contracten met bestaande zorgaanbieders nog maar deels sprake van inkopen van diensten op de zorgmarkt. Door overgangsrecht en bestaande contracten is kostenreductie bij inkoop, toewijzen van voorzieningen en/of eigen kracht nog niet aan de orde.

Een eerste schets van een transformatieplan wordt in juni met de gemeenteraad besproken, de uitwerking volgt in oktober. Daarbij worden bezuinigings- en transformatievoorstellen geagendeerd. Deze zijn er op gericht om uiterlijk 2017 de nieuwe taken binnen het van rijkswege verstrekte budget uit te voeren.

3 Subdoelstelling:

Door preventie het welzijn verbeteren en kosten ondersteuning verminderen.

Momenteel is de preventienota in een afrondend stadium. Deze nota zal in mei in het college worden behandeld.

4 Subdoelstelling:

Zorgen dat de inwoner de zorg kan vinden en krijgen die hij/zij nodig heeft.

Er is onafhankelijke cliëntondersteuning ingericht bij het Sociaal Meldpunt door MEE en wat meer op afstand door Zorgbelang. Zorgbelang heeft tot op heden 2 klanten verder geholpen. Er zijn momenteel weinig tot geen klachten bekend. Wij hebben ook nog geen signalen dat inwoners onvoldoende informatie krijgen. Wel is het voor alle partijen nog zoeken waar welke informatie het best kan worden gevonden. Er wordt standaard uitgegaan van 1 integraal plan.

5 Doelstelling:

Zorgen dat de inwoner die zorg kan vinden en krijgen die hij/zij nodig heeft

Er heeft communicatie plaatsgevonden via plaatselijke media, billboards, kranten en flyers over de transitie in het sociale domein. Momenteel werken we aan het duidelijker maken van de website (vooral vindbaarheid van diverse items) het optimaliseren van de sociale vraagbaak (o.a. door het persoonlijk benaderen van aanbieders en leveranciers) en het opzetten van een vraag- en aanbod

deel van de sociale vraagbaak. Er wordt geïnvesteerd in persoonlijke relaties met de zorgaanbieders en inzicht in elkaars werk.

De sociale vraagbaak wordt als sociale kaart gebruikt. Er wordt dagelijks gewerkt aan het verbeteren van zowel de bruikbaarheid van gegevens als de vindbaarheid van de gegevens op de sociale vraagbaak.

Maatwerk voor de inwoner is gewaarborgd middels het Sociaal Meldpunt, het Gesprek (methodiek van keukentafelgesprekken) en het Gebiedsteam.

De tevredenheid van doelgroepen over de ervaren ondersteuning, advisering en de informatieverstrekking bij hun deelname aan het maatschappelijk verkeer en hun zelfstandig functioneren wordt in de toekomst gemonitord.

1.1 Jeugd

Subprogrammadoelstelling:

Het bijdragen aan een gemeenschap waarin voor jeugd en gezin voorwaarden aanwezig zijn om zich te kunnen ontwikkelen en zij waar en wanneer nodig ondersteund worden.

Ontwikkelingen:

De gemeente Rheden heeft besloten het innen van de ouderbijdrage jeugd op te schorten tot het onderzoek hiernaar, door staatssecretaris Van Rijn, is afgerond. Dit kan leiden tot een tekort in de begroting.

In het regionale verwervingsproces blijken niet alle producten te zijn opgenomen in de afgesloten contracten. Er worden dus nog steeds nieuwe contracten afgesloten en noodverbanden gelegd wanneer nodig. Dit heeft de continue aandacht.

In het algemeen zijn er op dit moment geen uitspraken te doen over de streefwaarden, omdat er nog onvoldoende gegevens verzameld zijn voor het trekken van (valide) conclusies. Het verzamelen van gegevens voor jeugd is op dit moment nog een landelijk probleem.

Wat willen wij bereiken:

Kinderen en jeugdigen groeien op in een veilige omgeving en ontwikkelen zich tot zelfredzame volwassenen.

Wat gaan wij er voor doen:

Creëren van een kansrijke omgeving, waarin jeugdigen in Rheden veilig opgroeien, voldoende uitgedaagd worden om hun talenten te ontwikkelen en naar vermogen te participeren in de samenleving.

1.1 Subdoelstelling:

Kinderen en jeugdigen hebben de ruimte om zich te ontwikkelen en hun talenten te ontplooien.

Wij werken verder aan het maken van concrete afspraken met onderwijs over een passende rol van onderwijs binnen het sociale domein.

1.2 Subdoelstelling:

Kinderen groeien op bij hun ouders.

Wij werken volgens de principes:

- 1 Ouders worden aangesproken op verantwoordelijkheid, eigen kracht en inzet sociaal netwerk.
- 2 Alle professionals werken volgens het principe één gezin, één plan, één regisseur.

1.3 Subdoelstelling:

Jeugdzorg / beleid sluiten naadloos aan op passend onderwijs.

Er worden op dit moment afspraken met het onderwijs gemaakt over de positie en inzet van Schoolmaatschappelijk Werk en de JGZ. Streven is dit voor de zomervakantie af te ronden. Er is een afspraak gemaakt met het onderwijs over de schakel naar onze Gebiedsteams en de toegang tot jeugdzorg.

1.4 Subdoelstelling:

Het voorkomen van schooluitval.

Het realiseren van een sluitende aanpak voortijdig schoolverlaten, hebben wij ondergebracht bij Regionaal Leerplicht en is een continu proces. Wij werken verder aan een gezamenlijke werkwijze voor ondersteuningsarrangementen van gemeente, onderwijs en hulpverlening.

1.5 Subdoelstelling:

De instroom naar specialistische jeugdzorg wordt teruggedrongen.

Wij zetten in op een betere aansluiting van preventieve ondersteuning op de jeugdhulp, door aanscherping van afspraken over positie van (schoolgericht) maatschappelijk werk, (jeugd)gezondheidszorg en jongerenwerk. De afspraken hierover met schoolmaatschappelijk werk, jeugdgezondheidszorg en jongerenwerk zijn gemaakt. Specialistische jeugdhulp wordt wanneer noodzakelijk tijdig ingezet. Het sociale netwerk en de vrijwilligers maken onderdeel uit van alle gezinsplannen.

1.6 Subdoelstelling:

Het bieden van een vangnet voor alle jeugdigen en gezinnen die (tijdelijk) niet zelf de regie kunnen voeren.

De (op preventie gerichte) ondersteuningsstructuur sluit aan op de Gebiedsteams die toegang bieden tot diverse vormen van ondersteuning voor jeugdigen en hun gezinnen. Professionals rondom het gezin beschikken over de juiste instrumenten om een goede risico-inventarisatie te maken. Als de veiligheid van het kind in het geding is, wordt dit gedegen opgepakt. De dagelijkse praktijk maakt dat we de veiligheid van het kind waarborgen. Wij waarborgen de kwaliteit van de zorg door alleen afspraken te maken met gecertificeerde instellingen.

1.2 Maatschappelijke ondersteuning

Subprogrammadoelstelling:

Ingevolge de nieuwe Wet op de maatschappelijke ondersteuning 2015, dient de gemeente zorg te dragen voor:

1. maatschappelijke ondersteuning in brede zin,
2. een goede toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking
3. de zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking, met chronische, psychische of psychosociale problemen, teneinde te bevorderen dat inwoners zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen. De gemeente draagt zorg voor de kwaliteit en de continuïteit van deze voorzieningen.

Ontwikkelingen:

In het kader van de transformatie van het Sociaal Domein is het voorstel om in 2015 en 2016 de koers voor de huishoudelijke hulp aan te passen in de lijn van de Wmo 2015. De nieuwe koers Huishoudelijke Hulp betekent een transformatie van verstrekking via een maatwerkvoorziening (met eigen bijdrage via het CAK) tot een algemene voorziening via de pilot HHToelage (met gebruik van een kortingsvoucher). Deze transformatie zorgt voor het kunnen continueren van hulp bij het huishouden voor inwoners die deze ondersteuning nodig hebben. Het maakt ook dat we het bereik van de doelgroepen kunnen verbreden naar o.a. mantelzorgers, overbelaste gezinnen en mensen die transferzorg nodig hebben. Hulp bij het huishouden blijft – in combinatie met individuele begeleiding e/o persoonlijke verzorging – wel als maatwerkvoorziening voor inwoners beschikbaar die dat nodig hebben. Deze transformatie heeft ook financiële gevolgen. Aan de ene kant voor de uitgaven (die lager worden), maar aan de andere kant ook voor de inkomsten (die eveneens lager worden). De raad heeft in mei 2015 nadere besluiten over de nieuwe maatwerkvoorziening Begeleiding vastgesteld.

Wat willen wij bereiken:

Onze thuiswonende inwoners kunnen, ook als het lichamelijk en/of psychosociaal wat minder goed gaat, volwaardig blijven deelnemen aan de samenleving.

Wat gaan wij ervoor doen:

1. Wij zorgen voor leefbare dorpen, wijken en buurten.

1.1 Subdoelstelling:

Activeren van inwoners om een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid en de sociale samenhang in buurten en wijken van de gemeente Rheden.

De twee prestaties (inkoop van procesbegeleiding voor bewonersinitiatieven en samenwerking met het domein Ruimte) lopen volgens planning. Het opzetten van de nulmeting ten behoeve van het kwantificeren van de streefwaarden eveneens.

1.2 Subdoelstelling:

Verbinden van de verschillende bewonersinitiatieven, vrijwilligersorganisaties en formele organisaties in lokale netwerken conform het Rhedens Model.

De te leveren prestatie (inkoop van procesbegeleiding voor het verbinden van verschillende initiatieven in lokale netwerken) loopt volgens planning.

1.3 Subdoelstelling:

Ontmoeting en ontspanning mogelijk maken op wijk en/of kernniveau door ondersteuning van dorpshuizen en wijkcentra.

De prestaties lopen volgens planning. Het opzetten van de nulmeting ten behoeve van het kwantificeren van de streefwaarden eveneens.

2. Wij ondersteunen onze mantelzorgers en vrijwilligers.**2.1 subdoelstelling:**

Versterken van de ondersteuning aan mantelzorgers en verminderen van hun (over)belasting

De te leveren prestaties lopen volgens planning. Het opzetten van de nulmeting ten behoeve van het kwantificeren van de streefwaarden eveneens.

2.2 subdoelstelling:

Stimuleren van mensen om een bijdrage te leveren en versterken van vrijwilligersorganisaties

De te leveren prestaties lopen volgens planning. Het opzetten van de nulmeting ten behoeve van het kwantificeren van de streefwaarden eveneens.

2.3 Subdoelstelling:

De bereidheid van inwoners om zich in te zetten voor hun buurt en de tevredenheid van inwoners over de ondersteuning die ze daarbij krijgen is aanwezig

De te leveren prestatie (ondersteuning van buurt- en inwoners initiatieven) loopt volgens planning. Het opzetten van de nulmeting ten behoeve van het kwantificeren van de streefwaarden eveneens.

3. Wij zorgen voor een goed op elkaar afgestemd, en goed toegankelijk, pakket van algemene voorzieningen.**3.1 Subdoelstelling:**

Het bieden van advisering, ondersteuning en activering van ouderen.

De prestatie (inkoop van professionele ondersteuning in het loket en voor de lokale initiatieven) loopt volgens planning. Het opzetten van de nulmeting ten behoeve van het kwantificeren van de streefwaarden eveneens.

3.2 Subdoelstelling:

Ondersteunen en faciliteren van algemene diensten door derden en financiële ondersteuning borgen daar waar dat nodig is.

Vanaf maart 2015 zijn we gestart met een pilot HHToelage waardoor de hulp bij het huishouden voor inwoners als een algemene voorziening beschikbaar is. Inwoners – die vallen onder de werkingsfeer van de Wmo – krijgen dan een kortingsvoucher van € 10 per uur (en de minima krijgen een aanvullende korting van € 9 per uur) en kunnen zelf afspraken maken met de aanbieder.

3.3 Subdoelstelling:

Toe- en doorgankelijkheid van de woningvoorraad en de openbare ruimte bevorderen.

Wij streven ernaar om oudere inwoners veilig en comfortabel in hun eigen huis en buurt te laten wonen, ook als er sprake is van lichte tot matige dementie bij (één van) de bewoner(s). De verwachting dat woningaanpassingen vaker voor gaan komen omdat ouderen langer thuis blijven wonen is (nog) niet uitgekomen.

4. Wij zorgen voor een goed op elkaar afgestemde, en goed toegankelijke, mix van individuele maatwerkvoorzieningen van voldoende kwaliteit.

4.1 Subdoelstelling:

Het verlenen van voorzieningen ten behoeve van het bevorderen van de participatie en de zelfredzaamheid.

In 2015 wordt een plan opgesteld voor mensen met een bijstanduitkering met perspectieftrede 2 of 3 op de participatieladder (zorg en maatschappelijke activering) de participatievoorzieningen in de Wmo. In het kader van transformatie zullen we verder werken aan collectivisering van voorzieningen.

5. Wij streven ernaar om maatschappelijke uitval zoveel mogelijk te voorkomen.

5.1 Subdoelstelling:

Bijdragen aan regionale samenwerking in de keten van beschermd wonen en maatschappelijke opvang (preventie-opvang-nazorg).

Wij gaan in 2015 nog een regionaal beleidsplan beschermd wonen opstellen.

5.2 Subdoelstelling:

Mensen met complexe problemen signaleren en toeleiden naar zorg in het lokaal zorgnetwerk Rozendaal / Sociaal meldpunt Rheden

De taken van het lokaal zorgnetwerk Rheden Rozendaal zijn vanaf 1 januari 2015 overgenomen door de nieuwe sociale gebiedsteams.

5.3 Subdoelstelling:

Voorkomen van huisuitzettingen door de aanpak Eerder er op af

Het aantal huisuitzettingen is in 2014 met 30% toegenomen en vraagt om een (her)nieuw(d)e aanpak.

5.4 Subdoelstelling:

Inwoners bewust maken van (herkenning van) psychische problemen door collectieve preventie

In 2015 wordt Indigo gesubsidieerd voor voorlichting en projecten.

1.3 Werk en inkomen

Subprogrammadoelstelling:

Beoogd wordt een leefbare samenleving waarin inwoners zo zelfstandig mogelijk functioneren en op verschillende manieren een bijdrage aan deze samenleving leveren.

Ontwikkelingen:

In december 2013 heeft de gemeenteraad het meerjarenbeleidsplan re-integratie vastgesteld. Daarnaast heeft de gemeenteraad in november 2014 de Kadernota minimabeleid "Samen Armoede Aanpakken" vastgesteld. Deze beleidsplannen vormen in 2015 het kader voor de uitvoering van het re-integratie- en minimabeleid, die voortvloeien uit onder andere de Participatiewet.

Wat willen wij bereiken:

1. Bevorderen van de financiële zelfredzaamheid van inwoners met een bijstanduitkering.
2. Voorkomen en bestrijden van armoede en sociaal isolement middels het bieden van inkomensondersteuning en participatiebevordering aan minima.
3. Stimuleren van volwasseneneducatie, werkgelegenheid en inburgering.
4. Voorkomen van onbeheersbare schulden.

Wat gaan wij er voor doen:

1. Bevorderen van de financiële zelfredzaamheid van inwoners met een bijstanduitkering

1.1 Subdoelstelling:

Inwoners worden ondersteund bij het benutten van de eigen mogelijkheden om inkomen te verwerven.

In de periode van januari tot en met maart 2015 zijn 112 inwoners ingestroomd in de Wwb in gemeente Rheden. De uitstroom uit de Wwb telde in dezelfde periode 97 personen.

Om de uitstroom van uitkeringsgerechtigden naar betaald werk te bevorderen, worden diverse projecten ingezet. Onderdeel van het project Activeringscentrum De Magneet in Velp is een trainingscyclus gericht op het ondersteunen en begeleiden van uitkeringsgerechtigden bij het vinden van werk. Het project Goedwerk groen loopt door in 2015. Daarnaast loopt het project Baanbrekend in 2015 door en is het project Mind at Work en het jongerenproject 2GetThere van start gegaan.

Naast deze projecten wordt jobfinding ingezet om gemotiveerde uitkeringsgerechtigden met een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen bij het vinden van een passende baan.

De poortwachtersfunctie wordt ook in 2015 ingevuld door de inzet van preventiemedewerkers voor een screening van nieuwe bijstandsaanvragen.

1.2 Subdoelstelling:

Ondersteuning van inwoners richt zich primair op betaald werk in reguliere banen bij werkgevers.

Van het aantal inwoners dat in het eerste kwartaal gebruik heeft gemaakt van een re-integratievoorziening zijn er 55 inwoners doorgestroomd naar werk en/of een opleiding. Vooralsnog zijn er geen redenen om aan te nemen dat de subdoelstelling niet of op een andere wijze wordt bereikt.

1.3 Subdoelstelling:

We leggen contacten met en creëren ingangen bij werkgevers om onze inwoners te ondersteunen bij duurzame arbeidsinpassing.

De lokale werkgeversdienstverlening is in 2015 voortgezet. Daarnaast neemt gemeente Rheden deel aan de regionale werkgeversdienstverlening. Vooralsnog zijn er geen redenen om aan te nemen dat de doelstelling zoals beschreven niet wordt bereikt.

2. Voorkomen en bestrijden van armoede en sociaal isolement middels het bieden van inkomensondersteuning en participatiebevordering aan minima.

2.1 Subdoelstelling:

Alle minima in Rheden kunnen een beroep doen op inkomensondersteuning in de vorm van bijzondere bijstand.

De kadernota minimabeleid "Samen armoede aanpakken" is in 2015 het kader voor de uitvoering van het minimabeleid. Naast de gemeentelijke regelingen, om Rhedense inwoners met een laag inkomen te stimuleren om maatschappelijk mee te kunnen doen, zijn ook particuliere initiatieven actief op dit gebied. Vooralsnog zijn er geen redenen om aan te nemen dat de doelstelling en de daarbij behorende prestaties en streefwaarden niet worden behaald.

2.2 Subdoelstelling:

De minima in Rheden worden bevorderd om te participeren in de samenleving.

De kadernota minimabeleid "Samen armoede aanpakken" is in 2015 het kader voor de uitvoering van het minimabeleid. Hieraan wordt momenteel uitvoering aan gegeven. Het is op dit moment nog niet aan te geven hoe hoog het percentage met betrekking tot de deelname aan de verschillende activiteiten van de GelrePas is. Dit volgt later in het jaar.

3 Stimuleren van volwasseneneducatie, werkgelegenheid en inburgering.

3.1 Subdoelstelling:

Met volwasseneneducatie de doorstroming naar de arbeidsmarkt bevorderen.

De trajecten zijn conform afspraak en de beschikbare capaciteit wordt volledig benut.

3.2 Subdoelstelling:

Met inburgering de doorstroming naar de arbeidsmarkt bevorderen.

We begeleiden nog 6 mensen die voor 1 januari 2013 inburgeringsplichtig waren. Een deel daarvan zal voor de zomer examen doen. Daarnaast worden ook nog 35 mensen in hun inburgering begeleid die na 1 januari 2013 inburgeringsplichtig zijn geworden. Dit zijn mensen die ook een uitkering hebben.

4 Voorkomen van onbeheersbare schulden.

4.1 Subdoelstelling:

Van schuldhulpverlening naar schulddienstverlening.

Er wordt de laatste hand gelegd aan de werkprocessen, gevolgd door de invoering ervan. Voor voorlichting is aansluiting gezocht bij het traject voor het minimabeleid. Er komt in juni een netwerkbijeenkomst om sleutelfiguren en instanties die te maken hebben met het minimabeleid en/of schulddienstverlening op de hoogte te brengen van het beleid en de producten. Er komt een nieuwe folder, waarin ook schulddienstverlening en budgetbeheer een plaats gaan krijgen.

1.4 Sport

Subprogrammadoelstelling:

Belangrijkste doel van het sportbeleid is het verhogen van de sport- en beweegdeelname van de inwoners van Rheden. Sporten en bewegen zorgen voor een betere gezondheid en ontmoetingen tussen mensen.

Ontwikkelingen:

Er zijn geen nieuwe beleidsmatige ontwikkelingen na vaststelling van de begroting 2015 in november 2014 die van invloed zijn op de lopende begroting 2015.

Wat willen wij bereiken:

1. Zoveel mogelijk inwoners in Rheden gaan, of blijven sporten en bewegen;
2. Sportdeelname wordt actief gestimuleerd, met jeugd en ouderen als primaire doelgroepen;
3. Optimale afstemming van voorzieningen- en sportaanbod op de vraag van de sporter;
4. Het verhogen van de kwaliteit van sportbeoefening, onder meer door de modernisering van buitensportparken en nieuwbouw van een overdekt zwembad;
5. Het bijdragen aan maatschappelijke doelen, waarbij sport als instrument wordt ingezet.

Wat gaan wij er voor doen:

1 Faciliteren en stimuleren van sport en beweging bij de inwoners van de gemeente Rheden.
--

1.1 Subdoelstelling:

Herinrichting en modernisering van de sportinfrastructuur.
--

In december 2014 heeft het college besloten het voorbereidingsproject voor de 3^e fase van de modernisering van de buitensportparken te starten. Een en ander is conform de vastgestelde programmabegroting. Het voorbereidingsproject is in maart 2015 voltooid. In mei 2015 besluit uw raad over de uitvoering van de werkzaamheden op de sportparken De Pinkenberg in Velp, Het Nieuwland in Dieren en in Rheden. Uivoering van de werkzaamheden is in de zomer van 2015 voorzien en een restant in de zomer van 2016.

Uitgaande van positieve besluitvorming over de uitvoering wordt het merendeel van alle werkzaamheden in 2015 uitgevoerd en is de streefwaarde van gemoderniseerde sportparken in 2015 behaald. Het restant van de uitvoering dat in 2016 plaats vindt is in goed overleg gezamenlijk met hockeyvereniging MHC Dieren bepaald.

Met betrekking tot de ontwikkeling van een nieuw zwembad in de gemeente kan worden gemeld dat uw raad maart jl. een procesvoorstel heeft aangenomen. Momenteel vindt actualisering van de standpunten plaats. Een en ander wordt ter besluitvorming voorgelegd in de raad van juni 2015.

1.2 Subdoelstelling:

Transparantie aanbrengen in kosten en tarieven sportaccommodaties.
--

Onlangs is gestart met het actualiseren van de tarievenssystematiek gebaseerd op de kostprijs van sportaccommodaties.

Voorzien is dat de nieuwe tarievenssystematiek inclusief scenario's van effecten en gevolgen in september 2015 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Een kostprijsgeoriënteerde tarievenstructuur is noodzakelijk op basis van de Mededingingswet en de regels omtrent de 'Wet markt en overheid'. Sportaccommodaties vallen onder de besluitvorming over 'algemeen belang'.

De kostprijs georiënteerde tarievenstructuur maakt onderdeel uit van de vier gedragsregels die gesteld worden vanuit de Mededingingswet.

1.3 Subdoelstelling:

Inwoners stimuleren om aan sport en bewegen te gaan én te blijven doen.

De Rijksregeling combinatiefunctionarissen wordt geëvalueerd en deze wordt doorontwikkeld in samenspraak met de betrokken werkgevers en onderwijsinstellingen. Dit zal zijn beslag krijgen rond juni 2015.

Er is provinciale subsidie toegekend ten behoeve van het aanstellen van een JOGG-regisseur bij Sportbedrijf Rheden.

In 2015 voert de Gelderse Sportfederatie een monitor uit waarmee de beweegintensiteit van de inwoners in Rheden wordt vastgesteld.

1.5 Kunst en cultuur

Subprogrammadoelstelling:

Ondersteunen van een levensvatbaar cultuurbeleid passend bij de behoefte van inwoners.

Ontwikkelingen:

Er zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen te melden na vaststelling van de begroting 2015 in november 2014 die van invloed zijn op de lopende begroting 2015.

Wat willen wij bereiken:

Het kunstbedrijf RIQQ zal binnen het sociaal domein breder ingezet worden. Het College wil de mogelijkheden onderzoeken om de kunst en cultuursector in te zetten als bindmiddel in de samenleving. Wij denken dat RIQQ hierin een belangrijke rol kan vervullen. RIQQ kan samen met buurtverenigingen culturele activiteiten organiseren: straattheater, kindermusical etc. Ook kan RIQQ lokale kunstenaars betrekken bij het samen met de inwoners maken en realiseren van ideeën en plannen in de diverse buurten en dorpen.

Wat gaan wij er voor doen:

1	De gemeente faciliteert, stimuleert en regisseert het culturele aanbod in de gemeente. Hierbij hebben Kunst & Cultuur een functie als bindend element ten behoeve van sociale samenhang en het leveren van een bijdrage aan een onderscheidend imago van de gemeente.

1.1 Subdoelstelling:

Subsidies zijn primair bedoeld om deelname aan amateurkunst, de kwaliteit van verenigingen en gemeenschapsgerichte activiteiten te stimuleren.

De uitzendvergunning van Micro Omroepstichting (MOS) loopt in 2015 af en hierna is er de mogelijkheid voor MOS en andere omroepstichtingen om een uitzendvergunning aan te vragen. De functies van combinatiefunctionarissen met betrekking tot cultuureducatie, leesbevordering en mediawijsheid worden in 2015 geëvalueerd en op basis hiervan doorontwikkeld.

1.2 Subdoelstelling:

Het evalueren van het huidige Kunst en Cultuurbeleid in haar volle breedte (incl. Bibliotheek Veluwezoom) en op basis hiervan het formuleren van een nieuw beleidskader Cultuur.

De evaluatie cultuurbeleid wordt in de periode mei-oktober 2015 uitgevoerd.

1.3 Subdoelstelling:

Cultuureducatie wordt belegd bij het Cultuurbedrijf. Het Cultuurbedrijf ontwikkelt in samenwerking met onder andere het lokale culturele veld en het lokale onderwijs een cultureel aanbod met het onderwijs. Via cultuureducatie maken kinderen niet alleen kennis met kunst en cultuur, maar worden ze ook gestimuleerd om zelf actief te worden.

In dit kader zijn geen nieuwe ontwikkelingen te melden.

Wat gaat het kosten:

Programma 1. Sociaal domein					
(Bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2015	Begrotingswijzigingen 2015	Gewijzigde begroting 2015	Begrotingswijziging Voorjaarsnota 2015	Gewijzigde begroting na Voorjaarsnota 2015
Lasten	70.511	-651	69.860	-42	69.818
Baten	43.440	-1.635	41.805	187	41.992
Totaal saldo baten & lasten	-27.071	-984	-28.055	229	-27.826
Reserves					
Toevoeging	-	-	-	-	-
Onttrekking	19	1.218	1.237	45	1.282
Geraamd resultaat	-27.052	235	-26.817	274	-26.543

Toelichting financiële afwijkingen t.o.v. gewijzigde begroting 2015

Onderwerp	Bedrag	I/S	Toelichting
Sporthallen Dimpel verhuur	-€ 22.000	I	Door het vertrek van Studio 26 (voorheen Atelier Velp) ontstaat leegstand in sporthal De Dimpel en loopt het sportbedrijf in 2015 huurinkomsten mis.
BUIG- inkomsten	€ 96.000	S	Op 24 april 2015 zijn de nader voorlopige budgetten voor 2015 bekend gemaakt. Het voorlopige budget 2015 van € 11.628.000 is als nader voorlopig budget 2015 opwaarts bijgesteld naar € 11.724.000.
Algemene bijstandsverlening	P.M.		Bij de huidige tendens van het aantal klanten dat gebruik maakt van de bijstand kunnen de kosten sterk fluctueren. Enkele tientallen cliënten meer of minder kunnen het effect sterk positief of negatief beïnvloeden. Het is nog te vroeg in het jaar om dit effect concreet te benoemen.
WMO Woonvoorzieningen	€ 200.000	I	De verwachting dat woningaanpassingen vaker voor gaan komen omdat ouderen langer thuis blijven wonen is (nog) niet uitgekomen.
Reiskostenvergoeding Openbaar Vervoer	-€ 12.000	I	In verband met de aanbesteding van het vervoer in samenwerking met Arnhem wordt een incidenteel tekort verwacht.
Collectief vervoer	-€ 100.000	I	De herindicaties zijn gestart, maar er is sprake van overgangsrecht, waardoor realisatie van de bezuiniging pas

Onderwerp	Bedrag	I/S	Toelichting
			vanaf 1 januari 2016 mogelijk is. Daarnaast zien wij een toename van het gebruik van het collectief vervoer door de komst van de nieuwe doelgroepen voor o.a. dagbesteding en groepsbegeleiding. Voor 2015 wordt daarom een incidenteel tekort verwacht.
WMO Hulpmiddelen	€ 70.000	S	Naast de lopende bezuinigingen (voortkomend uit het Dekkingsplan 2015-2018) wordt een aanvullende besparing verwacht op het aantal (elektrische) rolstoelen.
Structurele effecten jaarrekening 2014	- € 20.000	S	De structurele effecten vanuit de jaarrekening 2014 hebben betrekking op leerlingenvervoer (-€ 5.000) en GelrePas (-€ 15.000).
Administratief / technisch	€ 62.000	I	Verschuivingen tussen programma's of bedragen < € 10.000
Totaal resultaat	€ 274.000		

2 Ruimtelijk Domein

Programmadoelstelling:

Versterking van een robuuste, aantrekkelijke en duurzame leefomgeving.

Ontwikkelingen:

Er zijn een aantal ontwikkelingen te melden.

Afval

Er komt per juli 2015 een export heffing op het verbranden van restafval. De verwachte extra uitgaven (€ 60.000) als gevolg hiervan worden binnen het product afval opgevangen. Aangezien dit product meerdere posten bevat met natuurlijke fluctuaties is op dit moment de invloed op de jaarrekening 2015 niet aan te geven. Er wordt nu alleen een melding gemaakt en er zal bij de bestuursrapportage worden bekeken of er extra middelen noodzakelijk zijn.

Markten

Op dit moment wordt onderzocht of de markten meer bedrijfsmatig kunnen worden georganiseerd. Bedrijfsmatig betekent dat er meer aandacht is voor marketing en promotie, meer flexibiliteit en meer ruimte voor ondernemerschap. Kans om de markten toekomstbestendig te maken, waar meer bezoekers op af komen en waar ondernemers ook graag willen staan. Dit kan leiden tot verzelfstandiging, maar dat hoeft niet. Verzelfstandiging is een middel en geen doel.

Legesinkomsten wabovergunningverlening

Ingevolge Traverse Dieren wordt dit jaar een aanzienlijk bedrag aan opbrengsten leges verwacht. Op dit moment is nog niet bekend wanneer de Wabovergunningaanvraag wordt ingediend en hoeveel de leges zullen zijn (afhankelijk van de bouwkosten). Bij de bestuursrapportage zal hier waarschijnlijk meer over bekend zijn.

Wat willen wij bereiken:

Wij streven naar behoud en versterking van een robuuste, aantrekkelijke en duurzame leefomgeving, waar het voor onze inwoners, instellingen en bedrijven goed toeven is. Wij geven hen waar mogelijk ruimte om zelf invulling te geven aan hun directe leefomgeving. Wij willen meedenken met initiatieven van inwoners, instellingen en bedrijven. Drie vraagstukken staan de komende jaren centraal:

1. Verbetering woon- en vestigingsklimaat voor mensen en bedrijven.
2. Behouden en ontwikkelen van kernkwaliteiten van de gemeente.
3. Efficiënt (her)gebruik van grondstoffen.

Deze drie hoofdvraagstukken worden in samenhang met elkaar beschouwd en integraal en programmatisch opgepakt en uitgevoerd. Dit levert een versterkend effect op waardoor de kwaliteit en effectiviteit toeneemt.

Wat gaan wij er voor doen:

1. Verbetering woon- en vestigingsklimaat voor mensen en bedrijven

1.1 Subdoelstelling:

Toekomstgericht versterken en meer kansen benutten binnen de Rhedense economie.

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat deze doelstelling niet of op een andere wijze wordt bereikt.

1.2 Subdoelstelling:

Het bevorderen van recreatie en toerisme.

Binnen deze subdoelstelling wordt afstemming gezocht met de subdoelstelling 1.1.

In april 2015 is een consulterende startnotitie aan uw raad voorgelegd. Hierin is de procesaanpak van het Masterplan R&T beschreven. De planning van deze procesaanpak loopt tot 2016. In 2015 gaan we door met de uitvoering van het huidige toeristisch-recreatieve programma. Lopende en goede activiteiten, initiatieven en projecten gaan gewoon door in de tijd dat we met het proces van het Masterplan bezig zijn.

1.3 Subdoelstelling:

Samen met inwoners, (vrijwilligers)-organisaties en bedrijven. scheppen van de ruimtelijke mogelijkheden en randvoorwaarden om de beleidsdoelstellingen van andere programma's te realiseren.

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat deze doelstelling niet of op een andere wijze wordt bereikt.

1.4 Subdoelstelling:

Een duurzaam woningbestand dat voldoet aan de vraag en bijdraagt aan het verbeteren van het woon- en vestigingsklimaat.

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat deze doelstelling niet of op een andere wijze wordt bereikt. Aanvullend wordt opgemerkt dat studentenhuysvesting zoveel als mogelijk is meegenomen in de woonvisie. In 2015 zal een separate visie worden ontwikkeld op de (woning)behoefte voor studenten.

1.5 Subdoelstelling:

Een veilige en bereikbare woon- en werkomgeving.

Het onderzoek naar de verkeersveiligheid van de N348 bij Spankeren is in samenspraak met de bewoners uitgevoerd en afgerond. De concept- rapportage is gereed en zal samen met de werkgroep afgerond worden tot een definitieve rapportage. Deze rapportage zal inclusief de aanbevelingen ter besluitvorming, na de zomervakantie, aan het College en de Raad worden voorgelegd. Omdat het hier gaat over een provinciale weg zal overleg met de Provincie plaats moeten vinden.

De gemeente Rheden is en blijft tegen een toename van het goederenvervoer over de IJssellijn. Als gemeente zullen we hierbij het voortouw (blijven) nemen. Om blijvende aandacht te krijgen voor de veiligheid is er een film gerealiseerd waarin de mogelijke gevolgen van het ontsporen van een goederentrein met gevaarlijke stoffen is nagebootst. De overige gemeenten langs de IJssellijn zijn hiervan op de hoogte gesteld. De film heeft (media) aandacht en wordt getoond in diverse media.

Het project Traverse Dieren is met het deelproject Harderwijkerweg gestart. In de maanden April/Mei zal de overgang Harderwijkerweg en het gedeelte ten noorden van het spoor al worden gerealiseerd conform uiteindelijk ontwerp. De aanbesteding van de rest van het project, met uitzondering van de tunnel onder het spoor in de kanaalweg (uitvoering door ProRail), loopt en zal begin juli worden afgerond met het contracteren van een aannemer.

Voor het realiseren van de parkeervoorziening moet er nog 1 woning worden aangekocht. Aangezien er geen onderhandelingen mogelijk zijn is de onteigening in gang gezet. Op 28 maart is het koninklijk besluit gepubliceerd in de Staatscourant en is er daarna een laatste bod op de

woning uitgebracht. Op dit moment loopt de bouw van de parkeervoorziening nog steeds conform planning echter het niet op tijd in bezit krijgen van deze woning zal voor vertraging gaan zorgen. Elk kwartaal wordt de raad op de hoogte gehouden middels een kwartaalrapportage.

Het grondgebied van de gemeente heeft een goed netwerk voor de fietser. Daar waar mogelijk liften we mee met projecten. In dit geval is er in de reconstructie van de parallelwegen Ellecom een asfalt rijloper toegepast zodat dit wegvak voldoet aan de eisen van een hoogwaardige fietsroute. Daarnaast wordt op dit moment het (recreatieve) fietspad door de Havikerwaard aangelegd.

2 Behouden en ontwikkelen van kernkwaliteiten van de gemeente

2.1 Subdoelstelling:

Het vergroten van de kwaliteit van de bestaande kernen en het buitengebied.

Door onder andere bij ruimtelijke planvorming in te spelen op klimaatverandering kan getracht worden de risico's te reduceren en noodzakelijke kostbare ingrepen in de toekomst te beperken. Daarvoor gaan we in 2015 een ruimtelijke klimaatagenda opstellen. Deze agenda geeft ondermeer inzicht in de gevolgen van klimaatverandering, bevat een visie, doelen en strategie en is een stevige basis voor de samenwerking met stakeholders.

2.2 Subdoelstelling:

Het behouden, benutten en versterken van de mogelijkheden van het Rhedens (cultuur)Landschap.

Momenteel is het programma Stroomlijn van Rijkswaterstaat in voorbereiding. Het doel van dit programma is het bewerkstelligen van een goede doorstroom bij hoog water. Daartoe wil RWS in 2015 en 2016 alle opgaande vegetatie rooien die in de stroombaan van de IJssel staat. Dit is o.a. strijdig met de gebiedsvisie Havikerpoort en de Rivierklimaatpoort. De gemeente is in gesprek met RWS en heeft aangegeven te staan voor een belangenafweging waarbij rekening wordt gehouden met de kernkwaliteiten van het uiterwaardenlandschap, natuur, cultuurhistorie en recreatie. Ook vindt actieve lobby via de Vereniging Nederlandse Riviergemeenten (VNR) plaats.

In het kader van het LOP (Landschapsontwikkelingsplan) is een landschapscontract met de provincie Gelderland gesloten à € 190.000,- voor de uitvoering van een deel van de LOP projecten in de periode 2015-2019. De Provincie draagt 75% van de subsidiabele kosten.

In het kader van meeliften met andere projecten zijn de straatkolken van de Zutphensestraatweg in Ellecom voorzien van uitklimmogelijkheden voor amfibieën. Er werken verschillende vrijwilligersgroepen mee met het overzetten van padden bij de Middachterallee en de Harderwijkerweg. Ook binnen het gezamenlijk project Arnhemsestraatweg / Daalhuizerweg / Velperweg zal gekeken worden of er kansen zijn voor ontsnippering.

2.3 Subdoelstelling:

Het beschermen en in stand houden van ons rijke cultuurhistorische erfgoed en het koesteren van beeldbepalende gebouwen.

Met de Oudheidkundige kring en betrokken bewoners zetten wij de initiatieven voort om ons immateriële erfgoed te bewaren voor ons nageslacht. Samen met de andere Gelders Arcadië-gemeenten ronden wij het verhalenproject af en gebruiken de verhalen als input voor kunst en cultuur, sociale projecten en toeristisch-recreatieve producten. In goed overleg met de provincie Gelderland continueren en intensiveren wij de verdere samenwerking met de Gelders Arcadië-gemeenten.

Het verhalenproject wordt voor 31 oktober 2015 afgerond: dan is er een boek, toeristische brochure en app. Verder wordt in het najaar de gezamenlijke gebiedsvisie van de GA-gemeenten opgeleverd en wordt in 2015 het culturele programma GA zodanig voorbereid dat het in 2016 kan worden uitgevoerd. Voor eind 2015 worden de vrijvalgelden stadsregio aan GA-projecten besteed. Concreet betekent dit voor Rheden dat geld gaat naar bezoekerstoiletten in de tuin van Middachten, een terras aan de voorzijde van de Valkenberg en het voorterrein van Biljoen.

Opstellen cultuurhistorische analyses ten behoeve van structuurvisies en bestemmingsplannen. Het opstellen van de analyses is met behulp van extra inzet van middelen (afkomen Monumentenfonds) versneld i.v.m. de versnelling die is aangebracht in de actualisatie van de bestemmingsplannen.

Samen met de provincie, eigenaar en andere belanghebbenden herbestemming en herstel van de voormalige sporthal in Ellecom realiseren.

De restauratie zou volgens planning inmiddels gestart zijn, maar is vertraagd door een wijziging van plannen door de eigenaar. Hierover vinden gesprekken plaats. Insteek (en door de erbarmelijke staat is dit inmiddels een eis) is en blijft restauratie van het casco in 2015.

2.4 Subdoelstelling:

Het beheren van de openbare ruimte, zodat deze maximaal bruikbaar is en op een logische wijze aansluit bij het landschap.

De beste indicator voor openbare ruimte is de mening van bewoners. Deze wordt 1x per jaar gemeten in de burgerschouw en 1 x per 4 jaar in de Veiligheidsmonitor. Daarnaast vinden technische inspecties plaats. In 2009 is gemeten dat een ruime meerderheid (70%) van de inwoners van de gemeente Rheden tevreden is over het onderhoud van de openbare ruimte.

Het groen wordt al jaren beheerd volgens het SBO (systematisch beheer en onderhoudsplan) Openbaar groen. Met deze wijze van onderhouden ontstaat een grote diversiteit en rustige omgeving voor onze fauna. Om een extra impuls te geven aan zowel de flora als fauna hebben we in overleg met de bijenverenigingen op diverse locaties bijenmengsels ingezaaid, zoals in Velp en Rheden. Zo zal straks op de vrije kavels op de Beemd een kleurig bloemenmengsel te aanschouwen zijn.

De afgelopen twee jaar zijn er civiele projectleiders ingehuurd van de gemeente Arnhem. Op dit moment wordt er een gezamenlijk project voorbereid waarbij het in onze gemeente gaat over de Arnhemsestraatweg/Daalhuizerweg en de in het verlengde hiervan liggende Velperweg in Arnhem. De bedoeling is dat dit project straks in een keer wordt aanbesteed. Dit project (weg) vormt letterlijk en figuurlijk een verbinding tussen de beide gemeenten.

'Ik buurt mee!' werkt aan een open communicatielijn met de inwoners en organisaties in de gemeente en heeft als doelstelling samen te werken aan een prettige, sociale en veilige woon- en leefomgeving. Naast de sociale aspecten heeft ook de openbare ruimte hierop een grote invloed. Door samen met de inwoners en organisatie in gesprek te gaan, worden kansen in de openbare ruimte besproken en bekeken hoe hier invulling aan kan worden gegeven. Dit leidt tot initiatieven van inwoners en coproducties in de openbare ruimte bijv. groenadopties, adoptie van afvalbakken, rotondes, personen die zwerfvuil ruimen en onderhoud aan overige publieke objecten. Hierdoor ontstaat steeds meer een gezamenlijk eigenaarschap van de openbare ruimte. Waar nodig faciliteert de gemeente, neemt de regie of laat het geheel over aan de inwoners.

Aan de motie 'Bewonerschouw' van de raad wordt met het Rhedens Peil invulling gegeven. Het Rhedens Peil is een instrument dat op tactisch niveau met de inwoners in gesprek gaat. Een proces

waarin verzamelen en beschikbaar maken van informatie, over alle beleidsvelden heen, centraal staat. We zien kansen om het Rhedens Peil te integreren in de werkwijze "Ik buurt mee!"

3 Efficiënt (her)gebruik van grondstoffen.

Subdoelstelling:

Rheden heeft een gezonde, duurzame, schone en veilige leefomgeving.

In 2015 zal het duurzaamheidsbeleid en het programma geëvalueerd worden. Dan zal ook nader worden ingegaan op de streefwaarden. De evaluatie is tweeledig. Er zal een kwantitatieve analyse van het beleid worden uitgevoerd waarbij we kijken naar wat er bereikt is in termen van energiebesparing, CO2-reductie. In de tweede plaats zal in de evaluatie zware focus komen te liggen op de mechanismen en dynamiek die het gedrag van doelgroepen beïnvloeden en bepalen. Met de kennis die we hier opdoen hopen we beter inzicht te krijgen in de leefwereld van onze partners. Op basis hiervan formuleren we bouwstenen voor actualisatie van het beleid.

Wat gaat het kosten:

Programma	2. Ruimtelijk domein				
(Bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2015	Begrotingswijzigingen 2015	Gewijzigde begroting 2015	Begrotingswijziging Voorjaarsnota 2015	Gewijzigde begroting na Voorjaarsnota 2015
Lasten	30.538	1.018	31.556	29	31.584
Baten	6.169	91	6.260	-24	6.236
Totaal saldo baten & lasten	-24.369	-926	-25.295	-53	-25.348
Reserves					
Toevoeging	414	-0	414	-	414
Onttrekking	3.392	845	4.237	-	4.237
Geraamd resultaat	-21.391	-81	-21.472	-53	-21.525

Toelichting financiële afwijkingen t.o.v. gewijzigde begroting 2015

Onderwerp	Bedrag	I/S	Toelichting
Onderhoud kunstgrasvelden	-€ 36.000	S	Bij de bestuursrapportage 2014 is besloten dat bij de Voorjaarsnota 2015 de ingeboekte bezuiniging op het onderhoud van kunstgrasvelden van € 50.000 wordt afgeraamd met € 36.000.
Planschade	-€ 17.000	I	Als gevolg van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan Rheden-Oost is er een planschadeverzoek ingediend. Dit is wettelijk door een onafhankelijk (extern)

Onderwerp	Bedrag	I/S	Toelichting
			onderzoek beoordeeld. Op basis van dit onderzoek is besloten het planschadeverzoek te honoreren.
Totaal resultaat	- € 53.000		

3 Bestuur en Veiligheid.

Programmadoelstelling:

Het besturen van de gemeente Rheden op een effectieve, efficiënte en maatschappelijk verantwoorde wijze.

Verbetering van leefbaarheid en vermindering van delicten waardoor inwoners zich veilig voelen binnen de gemeente Rheden.

Ontwikkelingen:

De decentralisatie van de jeugdwet, participatiewet en WMO hebben net als de doorontwikkeling van de veiligheidshuizen, invloed gehad op de uitvoering van het programma in 2014 en het eerste kwartaal 2015. Zeker omdat aan dit proces prioriteit is gegeven en capaciteit heeft gevergd.

Uitgangspunt was om het veiligheidsdomein op efficiënte wijze te koppelen aan het zorgdomein. Dit proces is nog niet afgerond en zal doorgezet worden in het komende jaar.

Datzelfde geldt voor de samenvoeging van het Steunpunt Huiselijk Geweld met het Advies en meldpunt kindermishandeling, die deel uitmaken van Bureau Jeugdzorg, waarbij op regionaal niveau afspraken worden gemaakt en de verbinding met de regiogemeenten en beide domeinen (zorg en veiligheid) geborgd moet zijn.

De implementatie van de vergunningplicht voor het exploiteren van panden voor kamerverhuur en de koppeling met de uitvoering van Wet Bibob op dit vlak heeft tot effect gehad dat processen van beleid en uitvoering nauwer op elkaar aansluiten en de capaciteitsinzet inzichtelijker is geworden. (i.e. intern proces)

Het kernbeleid veiligheid kent ook een onderdeel bedrijvigheid en veiligheid. In programma 2014 is dit niet opgenomen. Er zijn echter wel inspanningen geleverd op dit gebied en met resultaat zoals de veiligheid van het winkelgebied Callunaplein. Er is met ondernemers van het Callunaplein in Dieren nauw samengewerkt met de brandweer, politie en vastgoedeigenaren aan het verbeteren van de veiligheid op het Callunaplein. De eerste fase van dit samenwerkingstraject is afgesloten met een audit, waarbij het resultaat is dat in het begin van het jaar een certificaat is uitgereikt van Keurmerk Veilig Ondernemen. De samenwerking gaat nu een volgende fase in.

Na de regionalisering van de brandweer per 1 januari 2014 is gestart met het project Doorontwikkeling Repressieve Organisatie (DRO). Het project heeft als doel de repressieve organisatie robuuster te maken en daarmee toekomstbestendig. In dit project zijn de repressieve zaken onder de loep genomen en waar nodig aangepast om een goede brandweezorg te leveren. Op basis van het brandweerrisicoprofiel, wettelijke uitgangspunten, inventarisatie van slagkracht en de belasting voor beroeps en vrijwillige medewerkers, wordt invulling gegeven aan een verantwoorde en efficiënte brandweerorganisatie, waarbij ook recht wordt gedaan aan de maatschappelijke betrokkenheid en lokale binding.

Voor het project DRO is een aantal regionale uitgangspunten door het bestuur van de VGGM vastgesteld:

- Het plan komt tot stand met draagvlak van medewerkers en vrijwilligers;
- Inzet Vrijwilligers is geborgd;
- Behoud huidige brandweerposten uitgangspunt;
- Een goede prijs-kwaliteit verhouding.

In juni 2015, nadat alle gemeenteraden van de regio in de gelegenheid zijn gesteld hun zienswijze te geven, vindt de besluitvorming plaats door het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Midden over het project DRO.

Wat willen wij bereiken:

1. Op het juiste moment en op basis van de juiste informatie worden op maatschappelijk verantwoorde wijze democratische besluiten genomen.
2. De eigen verantwoordelijkheid van de samenleving wordt bevorderd.
3. Het bestuur vervult een voorbeeldfunctie en is toegankelijk en herkenbaar.
4. Versterken van de veilige woon- en leefomgeving en versterken van integriteit en veiligheid.
5. Verminderen jeugdoverlast en –criminaliteit en versterken van fysieke veiligheid.

Wat gaan wij er voor doen:

1 Op het juiste moment en op basis van de juiste informatie worden op maatschappelijk verantwoorde wijze democratische besluiten genomen.

1.1 Subdoelstelling:

De voor besluitvorming benodigde informatie wordt tijdig aangeleverd.

De raads werkgroep bestuursstijl is bezig met het ontwikkelen van een nieuw vergadermodel waarin deze subdoelstelling wordt meegenomen. Voor het geval van intergemeentelijke samenwerking is de raads werkgroep samenwerkingsverbanden (samenvoeging van subgroep binnen de raads werkgroep bestuursstijl en de raads werkgroep verbonden partijen) bezig met het opstellen van een kaderstellende startnotitie 'Samenwerkingsverbanden Gemeente Rheden'. In deze startnotitie wordt het tijdig aanleveren van informatie aangaande samenwerkingsverbanden meegenomen. Deze startnotitie staat gepland voor de raad van september.

1.2 Subdoelstelling:

De kaderstellende rol van de raad wordt verder vorm gegeven.

Binnen de raads werkgroep bestuursstijl wordt nagedacht over de vraag hoe de kaderstellende rol van de raad versterkt kan worden. In februari heeft de raad 'de startnotitie voor de startnotitie' goedgekeurd. Momenteel is de raads werkgroep bezig met het aanscherpen van het proces van werken met consulterende- en kaderstellende startnotities en het inpassen van dit proces in het nieuwe vergadermodel.

1.3 Subdoelstelling:

De controlerende rol van de raad wordt verder vormgegeven.

Het verder vormgeven van de controlerende rol van de raad wordt binnen afzienbare tijd besproken.

1.4 Subdoelstelling:

De volksvertegenwoordigende rol van de raad wordt verder vormgegeven.

Het versterken van de volksvertegenwoordigende rol is een belangrijk thema binnen de raads werkgroep bestuursstijl. Dit punt zal o.a. worden meegenomen in het voorstel betreffende het nieuwe vergadermodel. Ondersteunend aan het nieuwe vergadermodel zullen verschillende vormen van raadscommunicatie worden ingezet. Doel is om meer inwonersinitiatieven op de agenda van de raad te krijgen. Daarnaast wordt de zichtbaarheid van de raad vergroot en inwoners actief betrokken. Dit raadsvoorstel staat gepland voor de raad van september 2015.

2 De eigen verantwoordelijkheid van de samenleving wordt bevorderd. Daarbij is meer betrokkenheid van inwoners bij de beleidsbepaling tot stand gebracht.

2.1 Subdoelstelling:

Een nieuwe bestuursstijl wordt ontwikkeld, waarbij er aangesloten wordt op wensen, verwachtingen en initiatieven van inwoners.

De raads werkgroep bestuursstijl heeft er voor gekozen om de nieuwe bestuursstijl per onderdeel aan te pakken. De hoofdthema's waar de raads werkgroep zich momenteel mee bezig houdt zijn: burgerparticipatie, startnotities, vergadermodel, intergemeentelijke samenwerking en raadscommunicatie. In februari 2015 is 'de startnotitie voor de startnotitie' door de raad aangenomen. In september 2015 wordt de startnotitie 'Samenwerkingsverbanden gemeente Rheden' behandeld. Naar verwachting zal in dezelfde raadsvergadering van september ook het meer overkoepelde raadsvoorstel betreffende het nieuwe vergadermodel worden behandeld. Dit voorstel zal naast het vergadermodel ook andere aspecten van de nieuwe bestuursstijl beslaan. Tenslotte is de raads werkgroep actief betrokken bij de projectgroep 'Visie burger- en overheidsparticipatie.'

2.2 Subdoelstelling:

Beleid van de gemeente biedt ruimte voor eigen invulling door inwoners of partners.

Burgerparticipatie is een belangrijk thema binnen de raads werkgroep bestuursstijl. Vanuit het college wordt gewerkt aan de 'visie burger- en overheidsparticipatie'. De raads werkgroep is actief betrokken bij dit proces. Daarnaast is de raads werkgroep bezig met het ontwikkelen van een nieuw vergadermodel waarin inwoners meer ruimte krijgen.

3 Het bestuur vervult een voorbeeldfunctie en is toegankelijk en herkenbaar.

3.1 Subdoelstelling:

Het bestuur neemt verantwoordelijkheid en legt verantwoording af.

Dit betreft een continu aandachtspunt. In het kader van de reguliere Planning & Control cyclus wordt hieraan ondermeer invulling gegeven, alsmede door de openbare besluitvorming van college op de inhoudelijke stukken en de raadsbesprekingen.

3.2 Subdoelstelling:

Bij het besturen van de gemeente Rheden zijn integriteit en transparantie leidende principes.

Dit betreft een vast aandachtspunt. In het kader van het inwerktraject van nieuwe medewerkers wordt hieraan aandacht besteed en de ambtseed/gelofte afgelegd. In het bestuur is dit met enige regelmaat een aandachtspunt door zaken expliciet bespreekbaar te maken.

4 Versterken van de veilige woon- en leefomgeving.

4.1 Subdoelstelling - Sociale kwaliteit

Door het activeren van inwoners op (veiligheids-)zaken is in 2015 de participatiegraad verbeterd naar 21%, zodat de sociale kwaliteit (kwaliteit van de sociale netwerken, de betrokkenheid van bewoners, de informele sociale controle) en de veiligheid in de woon- en leefomgeving tot 2018 minimaal op het niveau van 2011 blijft.

De doelstellingen waren ambitieus en zijn behaald. De verwachting is dat deze lijn zich doorzet.

Buurtbemiddeling: In de jaarevaluatie Buurtbemiddeling 2014 staat dat 90 overlastklachten door buurtbemiddeling zijn afgehandeld, waarvan 1 ongeschikt was voor afhandeling. Hiervan is 95%

inmiddels positief afgesloten. Uiteindelijk zijn er 22 bemiddelingsgesprekken gevoerd, waarvan 21 succesvol zijn afgerond. Het aantal meldingen is gestegen en de ontwikkeling is dat er meer bemiddeld wordt in complexe vraagstukken. De samenwerking wordt in 2015 voortgezet.

Burgernet: De cijfers van Burgernet zijn nog niet bekend. Wel dat er tijdens de bijeenkomsten voor woninginbraken flink geworven is om deel te nemen aan Burgernet.

Buurtpreventieteams: Het aantal buurtpreventieteams is gestegen naar tien teams. In Dieren is het team in samenwerking met politie en gemeente klaar voor de uitrol van Whats App, als communicatiemiddel voor veiligheidsonderwerpen. In Velp is een team bezig met voorbereidingen voor buurtbijeenkomsten.

4.2 Subdoelstelling - Lokale overlast

Door een integrale overlastaanpak blijft in 2015 de overlast minimaal op het niveau van 2011 (meldingen en rapportcijfer), zodat het niveau van veiligheid in de woon- en leefomgeving gehandhaafd blijft op het niveau van 2011.

Lokaal zorgnetwerk:

- Het lokaal zorgnetwerk is opgeheven. De functie van het lokaal zorgnetwerk is deels overgenomen door de nu operationele sociale gebiedsteams, waarbij de zorgbehoefte van inwoners wordt afgestemd.
- De aansluiting met het veiligheidsdomein, waarvan politie, het openbaar ministerie en instanties zoals Raad van Kinderbescherming, het veiligheidshuis en Reclassering deel uitmaken gaat verder uitgewerkt worden. De eerste afspraken zijn hiervoor al gemaakt om de processen thematisch met alle betrokken instanties door te nemen en vast te stellen zodat taken, rollen, het proces en verantwoordelijkheden helder zijn.
- De werving van de regisseur Veiligheid (in beleidsvoorstel werd deze casusregisseur veiligheid genoemd) is voorbereid en zal in april worden uitgevoerd.

Overlastsituaties:

Er zijn in het eerste kwartaal twee bijeenkomsten georganiseerd met betrekking tot overlastsituaties. Eén daarvan is een vervolg van een lopende casus, waarbij het lijkt dat het resultaat is behaald. Voor de andere casus (overlast van illegale wegraces) zijn duidelijke afspraken gemaakt.

Kamerverhuurpanden:

Kamerverhuur is vergunningsplichtig geworden. De eerste vergunningen worden verleend.

Huiselijk geweld:

Een integrale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling is inmiddels regionaal ontwikkeld en vastgesteld. De uitvoeringsplannen worden opgesteld in regionaal verband. De gemeente Rheden is daarbij nauw betrokken. In 2015 zijn inmiddels 2 huisverboden opgelegd.

De cijfers van 2014 van het Veiligheidshuis zijn nog niet beschikbaar.

4.3 Subdoelstelling - Objectieve veiligheid: vermogensdelicten¹ en vernielingen

In 2015 daalt het aantal woninginbraken met 5 % en het aantal auto-inbraken met 10% ten opzichte van 2014. Het niveau van 2013 vasthouden wat betreft het aantal vernielingen, waardoor de veiligheid en leefbaarheid van de woonomgeving worden versterkt. Daarnaast is het totaal aantal inbraken eind 2016 gedaald met 15% t.o.v. 2008.

¹ Begripsomschrijving vermogensdelicten: Delict tegen iemands eigendom of bezit (o.a. woninginbraken, autodiefstal).

Integrale aanpak woninginbraken Stop inbraak:

De integrale aanpak woninginbraken wordt uitgevoerd. Eind mei worden de tussenresultaten aan de leden van het bestuurlijk basisteam politie/ lokale driehoek gepresenteerd. Deze is nu in de voorbereiding.

5 Verminderen Jeugdoverlast en -criminaliteit

5.1 Subdoelstelling - Jeugdoverlast en -criminaliteit

Door de uitvoering van de aanpak problematische jeugdgroepen en de samenwerking met de ketenpartners telt in 2016 het aantal hinderlijke jeugdgroepen² niet meer dan 6 en is het aantal overlastgevendende jeugdgroepen³ nul, waardoor de jeugdoverlast- en criminaliteit vermindert (aantal overlastmeldingen jeugd en subjectieve beleving van jeugdoverlast door inwoners).

Het niveau van 2013 vasthouden wat betreft jeugdoverlast- en criminaliteit.

De nadruk van de aanpak problematische jeugdgroepen komt te liggen op preventie, tot dat repressief ingrijpen noodzakelijk is.

Het aantal jeugdgerelateerde criminaliteit (vernielingen) en overlastklachten is gedaald. Het % inwoners die veel overlast ervaren van rondhangende jongeren op straat is gelijk aan de per 2015 bijgestelde doelstelling 6%.

In twee dorpskernen zijn geen groepen jongeren die op straat rondhangen. De laatste stand van zaken met betrekking tot de jeugdgroepen is dat er vier groepen zijn in Dieren, waarvan er 3 hinderlijk en 1 overlastgevend. Eén van de hinderlijke groepen bestaat uit jonge aanwas: jongeren rond de twaalf jaar die op het winkelcentrum rondhangen. Nu de jongeren door de straatcoaches in beeld gebracht zijn, is de strategie gericht op het zoeken naar alternatieve vrije tijdsbestedingen van deze jongeren, zoals het jongerencentrum of stimuleren van eigen initiatieven waaronder sportactiviteiten. Hierbij speelt de jongerenwerker een belangrijke rol. Voor de overlastgevendende groep wordt nu een individuele aanpak geformuleerd naast de groepsgerichte.

Alcohol en jongeren:

- Niet gerealiseerd is het alcohol matigingsbeleid onder jongeren. Bij de beleidsontwikkeling rondom drugsbeleid wordt dit integraal meegenomen. Dit staat gepland voor 2015 en daarmee is een eerste begin gemaakt.
- De nieuwe drank- en horecawet is geïmplementeerd en geëvalueerd. De eerste resultaten zijn aan de Raad gepresenteerd.

6 Versterken van fysieke veiligheid.

6.1 Subdoelstelling - Crisisbeheersing

Een goed voorbereide gemeentelijke crisisbeheersingsorganisatie op het gebied van planvorming, opleiding en oefenen.

² Jongeren die rondhangen in de buurt, af en toe luidruchtig aanwezig zijn en zich niet veel van de omgeving aantrekken. Soms is de groep betrokken bij kleine schermutselingen of pleegt kleine vernielingen. Een minderheid van deze jongeren maakt zich soms schuldig aan lichte gewelds- of vermogensdelicten. De leden van deze groepen zijn over het algemeen nog aan te spreken op hun gedrag.

³ In vergelijking met hinderlijke jeugd(groep) is de overlastgevendende jeugd(groep) wat nadrukkelijker aanwezig. Kan af en toe provocerend optreden, valt omstanders wel eens lastig (uitschelden of intimideren), vernielt regelmatig allerlei zaken en trekt zich veel minder aan van andere mensen. Geweldsgebruik wordt niet geschuwd en de groepsleden zijn ook minder goed te corrigeren.

De gemeentelijke beleidsteam oefening vindt plaats in juni. Teamleiders zijn aangesteld en hebben de basiskennis. Wordt in 2015 een verdiepingsslag gemaakt om teamleiders verder te trainen, medewerkers te trainen en een deelplanoefening in het najaar te organiseren.

7 Versterken van Integriteit en Veiligheid.

7.1 Subdoelstelling - Aanpak georganiseerde criminaliteit

Door het laten uitvoeren van een nulmeting / risicoanalyse wordt inzicht gekregen in de mate waarin de georganiseerde criminaliteit in de gemeente aanwezig is, op basis waarvan subdoelstellingen, streefwaarden en prestaties geformuleerd worden.

Radicalisering:

In de gemeente Rheden is net als andere dorpen en steden in Nederland aandacht voor mogelijke radicalisering. In voorbereiding is een integrale bijeenkomst om zicht te krijgen op de omvang van radicalisering en te kijken naar mogelijkheden voor identificatie, preventie en interventie.

Wat gaat het kosten:

Programma 3. Bestuur en veiligheid					
(Bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2015	Begrotingswijzigingen 2015	Gewijzigde begroting 2015	Begrotingswijziging Voorjaarsnota 2015	Gewijzigde begroting na Voorjaarsnota 2015
Lasten	5.968	127	6.095	-39	6.056
Baten	39	-0	39	219	258
Totaal saldo baten & lasten	-5.929	-127	-6.056	258	-5.798
Reserves					
Toevoeging	-	-	-	-	-
Onttrekking	4	141	145	-	145
Geraamd resultaat	-5.925	15	-5.910	258	-5.653

Toelichting financiële afwijkingen t.o.v. gewijzigde begroting 2015

Onderwerp	Bedrag	I/S	Toelichting
Bijdrage VGGM rente	€ 22.000	S	De VGGM heeft de rekenrente investeringen verlaagd van 4% naar 2,5%, wat tot een structureel voordeel leidt. Bij de beleidsinitiatieven treft u een voorstel aan om hiervan € 10.000 structureel in te zetten voor de kosten van het sociaal calamiteitenplan maatschappelijke onrust.
Jaarrekening-resultaat 2014 VGGM	€ 229.000	I	Conform het besluit van het Algemeen Bestuur wordt het voordelig resultaat VGGM over 2014 verdeeld over de deelnemende

Onderwerp	Bedrag	I/S	Toelichting
			gemeenten. Dit betreft het resultaat op de brandweer € 157.000 en renteresultaat € 61.000. Voor GGD en Facilitaire zaken bedraagt het voordeel € 11.000.
Kosten rampenbestrijding	-€ 10.000	S	Omdat Doesburg een eigen Gemeentelijk Coördinatie Centrum (GCC) krijgt, de bestuurlijke oefening zelf oppakt en ook opleiding en overige oefeningen in eigen beheer uitvoert, ontvangt Rheden hiervoor geen vergoeding meer.
Structureel effect jaarrekening 2014	€ 35.000	S	Het structurele effect vanuit de jaarrekening 2014 heeft betrekking op de VGGM (voorziening onderhoud).
Administratief / technisch	-€ 18.000	I	Verschuivingen tussen programma's of bedragen < € 10.000
Totaal resultaat	€ 258.000		

4 Bedrijfsvoering en Dienstverlening

Programmadoelstelling:

Verbetering van de dienstverlening aan inwoners, organisaties en bedrijven, door een deskundige, betrouwbare, flexibele en slagvaardige gemeentelijke organisatie, waarin ambitie en omvang op elkaar zijn afgestemd.

Ontwikkelingen:

Servicecentrum Velp

In 2014 zijn gesprekken hervat met de Rabobank Velp om te kijken of het na het vertrek van de bibliotheek uit het gemeentelijk servicecentrum naar het ROC A12 gebouw in Velp we kunnen overgaan tot samenwoning en medegebruik van het bankgebouw. De plannen zijn inmiddels in een vergevorderd stadium. De Rabobank heeft de intentie tot samenwerking onderschreven. Gemeentelijke deelname is afhankelijk van financiering van de jaarlijkse lasten en de noodzakelijke investeringen. Voor de realisatie hiervan treft u in deze voorjaarsnota een beleidsinitiatief aan.

Doorontwikkeling KCC

Het project KCC wordt eind 2015 beëindigd. Niet alle ambities qua dienstverlening zijn dan uitgevoerd. Doorontwikkeling van het KCC naar een te vormen gemeentewinkel is dan een volgende stap.

Gastheerschap

In april zijn we gestart met het gemeentebrede project gastheerschap. Doelstelling is een investering te plegen in het onderscheidend vermogen van de gemeente Rheden op het terrein van klantgericht werken. Een investering die zich vertaalt in betrokken medewerkers en inwoners en leidt tot hogere klanttevredenheid en medewerkertevredenheid.

Midoffice:

De gemeente Rheden is contractueel nog tot oktober 2016 gebonden aan het samenwerkingsconstruct GovUnited. Met de ophanden zijnde samenwerking vinden wij het belangrijk om de aansluiting te zoeken bij de samenwerkende gemeenten. Zowel Arnhem als Renkum maakt gebruik van het midofficesysteem van Green Valley, het systeem waarmee wij momenteel ook werken.

De ophanden zijnde samenwerking en het beëindigen van het contract is voor ons aanleiding om met de drie gemeenten te kijken hoe wij ten aanzien van de applicatie ontwikkeling en hosting meer met elkaar kunnen optrekken. Daarmee zouden mogelijk aanbestedingsvoordelen kunnen worden behaald. Op dit moment kunnen wij nog onvoldoende inschatten wat de afbouw van GovUnited in financiële zin voor ons betekent. Bij de bestuursrapportage hopen wij u hierover verder te kunnen informeren.

Vervallen budget vervanging bij ziekte:

In het dekkingplan 2015-2018 is in het kader van het loslaten van het voorzichtigheidsprincipe het budget vervanging bij ziekte ad. € 290.000 ingezet als dekkingsmiddel voor het sluiten van de (meerjaren)begroting.

Het effect van deze budgetreductie valt nu nog onvoldoende in te schatten. Bij de bestuursrapportage hebben wij meer zicht op het effect van dit besluit op de ontwikkeling van de salariskosten versus de salarisbudgetten.

Wat willen we bereiken:

1. Onze dienstverlening is snel, integraal en wordt in toenemende mate digitaal aangeboden.
2. De bedrijfsvoering wordt verder geoptimaliseerd en in lijn gebracht met de ontwikkelingen die van invloed zijn op onze organisatie.

Wat gaan we er voor doen:

1. Onze dienstverlening is snel, integraal en wordt in toenemende mate digitaal aangeboden.

1.1 Subdoelstelling:

Klanten bieden wij optimaal toegankelijke en bereikbare dienstverlening

Op basis van ontwikkelde managementinformatie is besloten om de avondopenstelling voor het sociaal meldpunt en de WABO te beëindigen. Burgerzaken blijft voor de dinsdagavond open op afspraak. Onze inwoners maken in toenemende mate gebruik van de mogelijkheid om op afspraak te komen.

Voor de meeste producten kunnen inwoners 's ochtends in het gemeentehuis binnen lopen zonder afspraak. Van 12.00 – 15.00 uur werken we op afspraak.

Het WABO-omgevingsloket is alleen nog op afspraak te bezoeken. Door gerichte informatie vooraf kunnen we de inwoner hierdoor beter en in een keer goed helpen. Bij de servicecentra in Velp en Dieren blijft het mogelijk om gedurende de openingstijden binnen te lopen. De wijzigingen van onze dienstverlening gaan gepaard met gerichte informatie via de website en aan onze balies.

1.2 Subdoelstelling:

Onze processen zijn klantgericht en efficiënt

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat deze doelstelling niet of op een andere wijze wordt bereikt.

1.3 Subdoelstelling:

Wij breiden onze digitale dienstverlening uit

De nieuwe website werkt naar grote tevredenheid. We zien ook een toenemende klanttevredenheid en een toenemend gebruik ten aanzien van de gemeentelijke informatie ontsloten via de website. Het systeem van content ambassadeurs werkt steeds beter, we besteden aandacht aan klantgerichte en heldere informatie, maar vooral ook het actueel houden van de informatie is een speerpunt.

Het aantal digitaal verkrijgbare producten neemt verder toe. In 2015 zijn we gestart met het aanbieden van een verbreed aanbod van digitale burgerzaken producten.

2. De bedrijfsvoering wordt verder geoptimaliseerd en in lijn gebracht met de ontwikkelingen die van invloed zijn op onze organisatie.

2.1 Subdoelstelling:

Onze digitale beveiliging voldoet aan de wettelijke bepalingen

Vorig jaar is het beleid geactualiseerd en dit jaar wordt het beleid verder uitgerold in de organisatie. Hierop zal extra capaciteit worden ingezet.

2.2 Subdoelstelling:

De organisatie wordt doorontwikkeld naar een betrouwbare, slagvaardige partner, waarbij de samenwerking tussen (minder) afdelingen wordt verbeterd, de resultaatgerichtheid wordt vergroot en voortdurend wordt gewerkt aan de ontwikkeling van competenties.

In de begroting gaven wij aan dat er een haalbaarheidsstudie wordt uitgevoerd naar een intergemeentelijke uitvoeringsorganisatie, waarin beleidsneutrale taken kunnen worden ondergebracht.

Onlangs hebben wij uw Raad geïnformeerd over de meest recente ontwikkelingen rondom de intergemeentelijke samenwerking. Door zowel het besluit van Overbetuwe als ook Lingewaard zijn de ontwikkelingen om te komen tot het daadwerkelijk vormgeven van de samenwerking vertraagd.

De doorontwikkeling van onze organisatie is in volle gang. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan het inrichtingsplan.

Wat gaat het kosten:

Programma 4. Bedrijfsvoering en dienstverlening					
(Bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2015	Begrotingswijzigingen 2015	Gewijzigde begroting 2015	Begrotingswijziging Voorjaarsnota 2015	Gewijzigde begroting na Voorjaarsnota 2015
Lasten	14.464	1.969	16.433	668	17.101
Baten	11.489	-247	11.242	-84	11.158
Totaal saldo baten & lasten	-2.975	-2.216	-5.191	-751	-5.943
Reserves					
Toevoeging	762	-762	-	-	-
Onttrekking	630	765	1.395	395	1.790
Geraamd resultaat	-3.107	-689	-3.796	-356	-4.152

Toelichting financiële afwijkingen t.o.v. gewijzigde begroting 2015

Onderwerp	Bedrag	I/S	Toelichting
Cursussen ICT medewerkers	€ 20.000	I	In afwachting van de toekomstige ICT samenwerking worden bijscholingen uitgesteld. Voor nieuwe ICT medewerkers wordt wel een opleidingstraject ingezet.
Taakstelling ICT Samenwerking Voorjaarsnota 2014	-€ 277.000	I	Deze taakstelling is gebaseerd op het bedrijfsplan "ICT Dienst 4IT", waarbij uit werd gegaan van de ICT samenwerking per 1-1-2015. Taakstelling wordt in 2015 (nog) niet gerealiseerd. Realisatie van de taakstelling in de volgende jaren is afhankelijk van de financiële uitkomst van de businesscase GEM-ICT per 1-1-2016.

Onderwerp	Bedrag	I/S	Toelichting
Invoering Stelsel Basisregistraties	€ 180.000	I	Dit betreft de wettelijke verplichting tot invoering van het stelsel basisregistraties. Invoering van het project is vertraagd door verschuiving van de invoeringsdatum door de wetgever. Het structurele budget zal de komende jaren nodig zijn om de verplichte wettelijke werkzaamheden in het kader van het stelsel van basisregistratie uit te voeren.
Catering bedrijfsrestaurant	-€ 36.000	S	Het contract voor de catering is gewijzigd in een contract op basis van een vaste aanneemsom. Er is geen sprake meer van aparte opbrengsten voor de gemeente Rheden, zodat de geraamde opbrengst vervalt.
Stelpost onderhoudskosten midoffice	-€ 48.000	S	De begrote uitgaven voor deze applicaties waren al in vorige jaren vrijgevallen in de begroting. De stelpost was daarbij nog niet afgeboekt.
Beleidsnotitie Samenwerkingsverbanden	-€ 20.000	I	In het beleidsakkoord 'Samen in Rheden' is het volgende opgenomen over intergemeentelijke samenwerking: "uitgangspunt is de zelfstandigheid van de gemeente Rheden. We zullen de komende raadsperiode benutten om onderzoek te doen naar de lange termijn toekomst van de gemeente Rheden waar democratische legitimatie aandachtspunt is" Uit gemeenschappelijk overleg van de raadswerkgroepen Bestuursstijl en Verbonden Partijen is de startnotitie "Samenwerkingsverbanden gemeente Rheden" ontstaan. Deze kaderstellende startnotitie zal in september 2015 ter vaststelling aan uw raad worden voorgelegd. In deze startnotitie wordt het college verzocht een beleidsnotitie Samenwerkingsverbanden op te stellen en deze uiterlijk in de raad van februari 2016 aan u voor te leggen. De verwachte kosten voor het opstellen van deze notitie bedragen incidenteel € 20.000.
Structureel effect jaarrekening 2014	-€ 58.000	S	Het structurele effect vanuit de jaarrekening 2014 heeft betrekking op onderhoudscontracten (-€ 13.000) en kosten subsidiebureau (-€ 45.000)
Administratief / technisch	-€ 117.000	I	Verschuivingen tussen programma's of bedragen < € 10.000
Totaal resultaat	- € 356.000		

5 Financiën en heffingen

Programmadoelstelling:

Het waarborgen van een solide financiële positie van de gemeente blijkend uit een evenwichtige en sluitende (meerjaren)begroting.

Ontwikkelingen:

Gemeentefonds:

Inmiddels hebben wij de meest relevante informatie ontvangen ten aanzien van de 2^e fase groot onderhoud van het gemeentefonds. Wij hebben de effecten van het groot onderhoud voor zover bekend doorerekend gebaseerd op de gegevens 2014. Deze doorrekening leidt tot een verwacht te kort voor de gemeente Rheden van €600.000. Bij de meicirculaire zal duidelijk worden wat het feitelijke effect is. Zodra deze gegevens beschikbaar zijn zullen wij u direct informeren over de effecten hiervan van onze begroting.

Vennootschapsbelasting:

Dat de vennootschapsbelasting voor overheden wordt ingevoerd per 1 januari 2016 is een feit. Dit betekent dat het komende jaar een aantal voorbereidende activiteiten dienen plaats te vinden om op 1 januari 2016 op een goede wijze invulling te kunnen geven aan deze belastingplicht. Het belangrijkste voor de korte termijn is een inventarisatie van de activiteiten waarop VPB van toepassing zou kunnen zijn. Deze inventarisatie wordt nog bemoeilijkt omdat er in de regelgeving nog vele onduidelijkheden zitten die nog om verdere kadering vragen. Echter de tijd is te kort om te wachten tot alle duidelijkheid wordt gegeven.

Vervolgens zal na de inventarisatie gekeken moeten worden of er nog keuze mogelijkheden zijn waardoor de VPB plicht tot het minimale kan worden beperkt.

De vraagstukken rondom de invoering van de VPB worden in gemeenschappelijkheid met de gemeenten Renkum, Lingewaard en Overbetuwe opgepakt.

Wat willen we bereiken:

1. Een structureel sluitende meerjarenbegroting.
2. Beperken van de lastenverzwaring voor onze inwoners.

Wat gaan we er voor doen:

1 Een structureel sluitende meerjarenbegroting.

1.1 Subdoelstelling:

Er is sprake van een solide en reële financiële huishouding, waarbij scherp geraamd wordt teneinde beïnvloedbare overschotten en tekorten te voorkomen.

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat deze doelstelling niet of op een andere wijze wordt bereikt.

2 Beperken van de lastenverzwaring voor onze burgers.

2.1 Subdoelstelling:

De lasten voor onze inwoners en bedrijven stijgen met maximaal het inflatiepercentage. Waar mogelijk worden de (afval- en riool)lasten verminderd.

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat deze doelstelling niet of op een andere wijze wordt bereikt.

Wat gaat het kosten:

Programma	5. Financiën en heffingen				
(Bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2015	Begrotingswijzigingen 2015	Gewijzigde begroting 2015	Begrotingswijziging Voorjaarsnota 2015	Gewijzigde begroting na Voorjaarsnota 2015
Lasten	5.860	-3.158	2.702	-109	2.592
Baten	61.308	-2.830	58.478	-120	58.358
Totaal saldo baten & lasten	55.448	329	55.777	-11	55.766
Reserves					
Toevoeging	-	721	721	-	721
Onttrekking	263	2.678	2.941	-	2.941
Geraamd resultaat	55.711	2.286	57.997	-11	57.986

Toelichting financiële afwijkingen t.o.v. gewijzigde begroting 2015

Onderwerp	Bedrag	I/S	Toelichting
Taakstelling arbeidsvoorwaarden autovergoeding	-€ 14.000	S	Van de totale taakstelling op arbeidsvoorwaarden van € 149.100 wordt de afschaffing van de autovergoeding niet gerealiseerd. Wel zullen de komende jaren de kosten geleidelijk minder worden, aangezien er geen nieuwe regelingen meer komen.
Lagere dividenduitkering BNG	-€ 135.000	I	Als gevolg van de winstdaling bij de BNG neemt de dividenduitkering af. Dit wordt met name veroorzaakt door een verplichte afwaardering van leningen aan Britse semi-overheidsbedrijven. Daarnaast is het renteresultaat verslechterd en blijven investeringen uit, waardoor er sprake is van minder rente inkomsten.
Renteresultaat	€ 85.000	I	Als gevolg van de laagblijvende rente in relatie tot de investeringsontwikkeling is er sprake van een voordelige ontwikkeling van de rentekosten.
Bezwaar en beroep WOZ	€ 20.000	I	Er is een daling te zien in het aantal bezwaren WOZ.
Structureel effect jaarrekening 2014	-€ 40.000	S	Het structurele effect vanuit de jaarrekening 2014 heeft betrekking op baten OZB.
Administratief / technisch	€ 73.000	I	Verschuivingen tussen programma's of bedragen < € 10.000
Totaal resultaat	-€11.000		

Paragraaf lopende bezuinigingen

Inleiding

De paragraaf bezuinigingen heeft als doel zicht te houden op de voortgang van bezuinigingsmaatregelen, zoals die door uw raad in de afgelopen jaren zijn besloten. Ontwikkelingen die effect hebben op de realisatie van de bezuinigingsmaatregel worden vermeld bij het betreffende besluit.

In deze paragraaf is een overzicht opgenomen van de (nog) niet gerealiseerde bezuinigingen uit voorgaande jaren. Deze bezuinigingen komen voort uit:

- MmB: Minderen met Beleid, zoals vastgesteld bij de Programmabegroting 2012
- D-13: Dekkingsplan 2013-2016
- D-14: Dekkingsplan 2014-2017
- B-15: Meerjarenbegroting 2015-2018
- D-15: Dekkingsplan 2015-2018

Hieronder is een totaaloverzicht opgenomen van bovengenoemde bezuinigingen.

Bezuinigingen per programma	2015	2016	2017	2018	Formatie	
					in fte	in €
1 - Sociaal Domein	1.618.265	1.221.265	1.778.265	1.782.265	1,20	65.629
2 - Ruimtelijk Domein	1.394.433	852.356	1.003.356	539.356	2,24	151.806
3 - Bestuur en Veiligheid	45.000	45.000	45.000	45.000	-	-
4 - Bedrijfsvoering en Dienstverlening	2.093.298	1.719.345	1.876.245	2.054.415	6,90	443.170
5 - Financiën en Heffingen	84.000	109.000	109.000	109.000	-	-
Totaal	5.234.996	3.946.966	4.811.866	4.530.036	10,34	660.605

Leeswijzer

Per bezuiniging wordt in deze paragraaf aangegeven wat de stand van de realisatie is en wordt hierop een toelichting gegeven.

In de tabellen per programma wordt middels symbolen aangegeven wat de status is van de bezuiniging. Hieronder is de verklaring van de symbolen opgenomen:

= de bezuiniging is gerealiseerd

= de bezuiniging is (nog) niet gerealiseerd

= de bezuiniging wordt niet gerealiseerd

Voortgang bezuinigingen

Programma 1 – Sociaal Domein

Product		Bron	2015	2016	2017	2018	Formatie		Realisatie		
							in fte	in €			
208	Reserve Lokale overheid	D-15	400.000	-	-	-	-	-			
258	Vervallen reiskostenvergoed. OV	D-15	10.000	10.000	10.000	10.000	-	-			
271	Bibliotheek vanaf 2015	MmB	50.000	50.000	50.000	50.000	-	-			
271	Bibliotheek vanaf 2017	D-14	-	-	90.000	90.000	-	-			
271	E-boeken	D-15	21.000	24.000	27.000	31.000	-	-			
284	Onderhoud buitensport-complexen	D-14	-	-	40.000	40.000	1,00	40.000			
285	Sportstimulering	MmB	35.315	35.315	35.315	35.315	0,20	25.629			
291	Kunst en cultuur	MmB	34.450	34.450	34.450	34.450	-	-			
291	Theothorne	D-14	-	-	24.000	24.000	-	-			
345	Collectief vervoer	B-15	65.000	65.000	65.000	65.000	-	-			
345	Hulpmiddelen WMO	D-15	70.000	70.000	70.000	70.000	-	-			
345	Voorzieningen Huishoudelijke Hulp	D-15	-	-	400.000	400.000	-	-			
347	Huishoudelijke verzorging	MmB	582.500	582.500	582.500	582.500	-	-			

Product		Bron	2015	2016	2017	2018	Formatie		Realisatie		
							in fte	in €			
347	WMO PGB Huishoudelijke Hulp	D-15	100.000	100.000	100.000	100.000	-	-			
347	Eigen Bijdrage Huishoudelijke Hulp WMO	D-15	250.000	250.000	250.000	250.000	-	-			
Totaal programma 1 Sociaal Domein			1.618.265	1.221.265	1.778.265	1.782.265	1,20	65.629			

Toelichting voortgang per bezuiniging

208 Reserve Lokale Overheid

De bezuiniging is met ingang van 2015 gerealiseerd door vrijval van € 400.000 van de reserve.

258 Vervallen reiskostenvergoeding OV

Door gewijzigde wetgeving is een vermindering te verwachten is op de reiskostenvergoeding openbaar vervoer. De bezuiniging is op dit moment nog niet gerealiseerd, omdat pas in 2015 het aanbestedingstraject in samenwerking met Arnhem wordt afgerond. De verwachting is dat de bezuiniging vanaf 2016 wel gerealiseerd zal worden.

271 Openbare bibliotheken vanaf 2015

De bezuiniging op de subsidie van de bibliotheek van € 50.000 is ingaande 2015 gerealiseerd.

271 Openbare bibliotheken vanaf 2017

De bezuiniging wordt niet gerealiseerd. Er staat is een bezuiniging van € 90.000 vanaf 2017 onder de voorwaarde dat er een fusie plaatsvindt met Bibliotheek Arnhem. Met de huidige kennis is de kans op deze fusie nihil aangezien de gemeente Arnhem niet inzet op fusie.

271 E-Boeken

In 2011 is besloten om de inkoop van e-content door bibliotheken te centraliseren. Om deze reden is er een uitname uit de algemene uitkering met ingang van 2015 omdat de lokale bibliotheken deze taak niet meer uit hoeven te voeren. De subsidie aan de bibliotheek is overeenkomstig verlaagd.

284 Onderhoud buitensportcomplexen:

De bezuiniging is gepland voor 2017 en verder. Vooralsnog is er geen reden aan te nemen dat de bezuiniging niet gerealiseerd wordt.

285 Sportstimulering

De bezuiniging is in 2015 gerealiseerd door aframing van de personele lasten met € 12.000 en door aframing van het budget voor sport en bewegen in de buurt met € 12.500. Het derde deel van de bezuiniging van € 10.000 is gebaseerd op cofinanciering conform de rijksregeling en kan niet worden gerealiseerd.

291 Kunst en cultuur

Dit betreft een bezuiniging op de subsidie aan de Programmaraad Gelderland Noord en de organisatoren van cultuureducatie. Deze bezuinigingen zijn reeds financieel verwerkt in de begroting en daarmee gerealiseerd.

291 Theothorne

De bezuiniging is gepland voor 2017 en verder. Vooralsnog is er geen reden aan te nemen dat de bezuiniging niet gerealiseerd wordt.

345 Collectief vervoer:

Deze bezuiniging van €65.000 wordt in 2015 niet gerealiseerd. De herindicaties zijn gestart, maar er is sprake van overgangsrecht, waardoor realisatie van de bezuiniging pas vanaf 1 januari 2016 mogelijk is. Daarnaast zien wij een toename van het gebruik van het collectief vervoer door de komst van de nieuwe doelgroepen voor o.a. dagbesteding en groepsbegeleiding. Voor 2015 wordt een incidenteel tekort verwacht van € 100.000.

345 Hulpmiddelen WMO:

Deze bezuiniging is gerealiseerd. Voor de hulpmiddelen zien we een structurele verlaging van € 70.000 op jaarbasis doordat een groot aantal (elektrische) rolstoelen van bewoners van SiZa (AWBZ) huizen onder de langdurige zorg van de AWBZ vallen. Aanvullend is de verwachting dat nog eens € 70.000 kan worden bespaard.

Aanvullend is de verwachting dat nog eens € 70.000 kan worden bespaard op het aantal (elektrische) rolstoelen. Dit is ook opgenomen onder de programmaverantwoording van het Sociaal Domein.

345 Voorzieningen huishoudelijke hulp

De bezuiniging van €400.000 wordt gerealiseerd vanaf 2017. Enerzijds door de inzet van Huishoudelijke Hulp met Toeslag. Anderzijds door ontwikkeling van een nieuw product, de combinatie van huishoudelijke hulp, persoonlijke verzorging en begeleiding.

De besluitvorming over het nieuwe product vindt de komende periode plaats in de raad plaats. Daarbij geldt de afhankelijkheid (met WMO PGB HH, Eigen bijdrage WMO HH, Voorzieningen HH en begeleiding).

347 Huishoudelijke verzorging

Eén van de bezuinigingen uit Minderen met Beleid betreft een taakstelling van € 582.500 op de WMO voorzieningen. Deze taakstelling wordt in de begroting van 2015 gerealiseerd op de producten 345 Voorzieningen WMO en 347 Huishoudelijke Verzorging. We hebben deze taakstelling behaald met behoud van kwalitatief goede WMO voorzieningen en een vangnet voor onze kwetsbare inwoners.

347 WMO PGB Huishoudelijke Hulp:

We zien een verdere daling van het aantal inwoners dat gebruik wil maken van een persoonsgebonden budget (PGB). In de bestuursrapportage 2014 is om deze reden € 100.000 afgeraamd van dit budget. Aangezien deze mutatie structureel is, is deze structurele verlaging meegenomen in het dekkingsplan 2015-2018. Deze bezuiniging wordt gerealiseerd.

347 Eigen Bijdrage Huishoudelijke Hulp WMO:

Naar verwachting zal de bezuiniging op de Eigen Bijdrage Huishoudelijke Hulp Wmo niet gerealiseerd worden, omdat steeds meer inwoners besluiten de kosten voor de huishoudelijke hulp volledig voor eigen rekening te nemen. Echter door het aanbieden van het nieuwe maatwerkproduct begeleiding (één product voor huishoudelijke hulp, persoonlijke verzorging en begeleiding) verwachten wij deze bezuiniging toch te kunnen realiseren.

Programma 2 – Ruimtelijk Domein

Product		Bron	2015	2016	2017	2018	Formatie		Realisatie		
							in fte	in €			
508	Vastgoed exploitatie verkoop woningen	D-14	-	465.000	465.000	-	-	-			
508	Taakstelling beleidsplan begroting 2014 elektra	B-15	26.000	26.000	26.000	26.000	-	-			
522	Overdragen onderhoud beplantingen bij rotondes	D-14	2.000	2.000	2.000	2.000	-	-			
522	Verlagen kwaliteitsniveau wegen binnen bebouwde kom	D-14	-	60.000	60.000	60.000	-	-			
522	Temporiserings investeringen OB van 2014 naar 2015	D-15	53.639	-	-	-	-	-			
522	Verkoop gebakken stenen (waaltjes)	D-15	56.000	-	-	-	-	-			
542	Reserve Rail Velp laten vervallen	D-15	200.000	-	-	-	-	-			
546	Gezamenlijk beheer VRI's met Arnhem	D-14	3.250	3.250	3.250	3.250	-	-			
604	Subsidie landgoederenzone	D-14	-	30.000	30.000	30.000	-	-			
604	Vervallen subsidie Middachten	D-15	-	-	25.000	25.000	-	-			
612	Landschapsbeleidsplan	MmB	47.000	47.000	47.000	47.000	0,50	47.000			
614	Bos en natuurgebieden	MmB	8.750	8.750	8.750	8.750	0,05	3.750			
614	Investering Renovatie Bomen verlagen tot € 250.000	D-15	1.000	2.000	3.000	4.000	-	-			

Product		Bron	2015	2016	2017	2018	Formatie		Realisatie		
							in fte	in €			
622	Openbaar groen	MmB	50.000	50.000	50.000	50.000	-	-			
626	Speelplaatsen	MmB	23.800	23.800	23.800	23.800	0,30	23.800			
626	Speelplaatsen	MmB	53.556	53.556	53.556	53.556	0,89	46.256			
672	Vrijval reserve Collegebeleidsplan 2010-2014	D-15	190.000	-	-	-	-	-			
702	Wijkvernieuwing	D-14	-	-	125.000	125.000	-	-			
702	Bestemmingsplannen Dieren-Midden	D-14	-	50.000	50.000	50.000	-	-			
704	Verrekening procesmanager Traverse	D-15	160.000	-	-	-	-	-			
704	Toevoeging rente 2013 laten vervallen Traverse	D-15	227.438	-	-	-	-	-			
704	Toevoeging rente 2014 laten vervallen Traverse	D-15	261.000	-	-	-	-	-			
708	Onroerend goed transacties	MmB	31.000	31.000	31.000	31.000	0,50	31.000			
Totaal programma 2 Ruimtelijk Domein			1.394.433	852.356	1.003.356	539.356	2,24	151.806			

Toelichting voortgang per bezuiniging

508 Vastgoed exploitatie verkoop woningen:

Dit jaar zal aan de raad worden voorgesteld hoe we om willen gaan met het vastgoed binnen de gemeente Rheden. In dit voorstel is er sprake van 4 categorieën waarvan er bij twee categorieën sprake is van direct en op termijn afstoten (verkoop) van het vastgoed. Op basis hiervan kan een meerjaren (verkoop) plan worden gemaakt. Het realiseren van de bezuiniging in twee jaar tijd is, zoals nu de markt is, te ambitieus. Verkoop in een periode van 5 tot 10 jaar is realistischer.

508 Taakstelling beleidsplan begroting 2014 elektra:

Dit betreft de bezuiniging op elektra gemeentelijke gebouwen, te realiseren na de aanbesteding elektra in derde kwartaal 2014. In de voorjaarsnota 2014 is de bezuiniging voor 2014 incidenteel afgeraamd in afwachting van de aanbesteding. Na de aanbesteding is duidelijk of bezuiniging vanaf 2015 gerealiseerd kan worden. In het derde en vierde kwartaal 2014 is er in G5 verband een aanbesteding georganiseerd en is er per 1 januari 2015 een andere leverancier. De resultaten van de aanbesteding worden voor 2015 per (gemeentelijk) gebouw in beeld gebracht en verwerkt. Met ingang van 2015 gaan we ervan uit dat de bezuiniging wel gerealiseerd zal worden.

522 Overdragen onderhoud beplantingen rotondes:

Dit is gerealiseerd, overdracht heeft eind 2014 plaatsgevonden.

522 Verlagen kwaliteitsniveau wegen binnen bebouwde kom:

In dit voorstel is opgenomen dat we niet alle straten op dezelfde manier machinaal gaan vegen maar dat we onderscheid gaan maken wanneer we waar willen en moeten vegen afhankelijk van functie / type weg en het wel of niet aanwezig zijn van bomen. Het huidige bestek "machinaal straatvegen" heeft een looptijd tot 31 december 2015. Dit jaar zal er een nieuwe Europese aanbesteding worden gehouden in combinatie met het bestek onkruidbestrijding op verharding. De verwachting is dat het deel vegen goedkoper zal uitvallen echter de geluiden voor onkruidbestrijding zijn, vanwege het niet meer mogen gebruiken van chemische middelen, fors negatief. Na de aanbesteding zal blijken of deze bezuiniging realiseerbaar is.

522 Temporisering investering OB van 2014 naar 2015:

Door een aantal investeringen met 1 jaar uit te stellen levert dit een incidenteel voordeel op in 2015. Temporisering van de investeringen is doorgevoerd dus bezuiniging is gerealiseerd.

522 Verkoop stenen:

In het project Faberstraat bleek dat er onder het asfalt gebakken klinkers (waaltjes) zaten. Deze klinkertjes zijn gestort op de werkplaats Dieren. We kunnen deze gebakken stenen gaan verkopen. $3.000 \text{ m}^2 \text{ waaltjes} \times 75\% \text{ (i.v.m. breuk e.d.)} \times € 25/\text{m}^2 = € 56.000.$

Een deel van deze klinkers is gebruikt voor het project Zutphensestraatweg Ellecom (verrekening moet nog plaats vinden), een deel zal nog worden gebruikt voor andere projecten en een deel zal worden verkocht. De bezuiniging zal eind van het jaar gerealiseerd zijn.

542 Reserve rail Velp:

Nu de aanleg van een tunnel aan de Kennedylaan niet doorgaat kan de reserve rail Velp komen te vervallen. Bezuiniging is gerealiseerd.

546 Gezamenlijk beheer VRI's met Arnhem:

Bekeken wordt of in G-5 verband de verkeersinstallaties kunnen worden beheerd. De bezuiniging staat voor 2015 ingeboekt.

De bereidheid om samen te werken is zowel door Rheden als Arnhem uitgesproken. Arnhem is bezig met de aanbesteding van het technisch beheer waarin de VRI's van Rheden als apart cluster worden meegenomen. De aanbesteding is volgens planning juli 2015 gereed. Op dat moment wordt duidelijk of deze bezuiniging gehaald/realiseerbaar is.

604 Subsidie landgoederenzone:

Dit betreft een bezuiniging op de subsidie landgoederenzone. Deze bezuiniging is reeds meegenomen in de berekening voor de cofinanciering door de provincie. De bezuiniging kan in de begroting 2016 worden verwerkt.

604 Vervallen subsidie Middachten:

Wij hechten aan het behoud van het cultureel erfgoed. Wij willen ook de verbinding leggen met het sociale domein. De subsidie voor Middachten wordt afgebouwd in 2017 en 2018 met een bedrag van €25.000. Overeenkomstig de Algemene Wet Bestuursrecht dient er een redelijke afbouw van de subsidie plaats te vinden. Er wordt momenteel €36.858 subsidie verleend door de gemeente. Om het onderhoud van de tuinen te kunnen blijven doen wordt gezocht naar cofinanciering en inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zo mogelijk mede door het instrument loonwaarde. Wat betreft inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt leent zich de eerste fase van het project "Goedwerk- Groenwerk" (samenwerkingsverband tussen MZ en Buurtbeheer) hier goed voor. Dit valt onder de tegenprestatie binnen de participatiewet. Tevens wordt in overleg getreden met de rentmeester over een bijdrage aan het onderhoud van de tuinen.

612 Landschapsbeleidsplan (0,5 fte):

Dit betreft een afname van formatie landschap na afronding van het LOP.
Dit is gerealiseerd en verwerkt in de begroting 2015.

614 Bos en natuurgebieden:

Dit is een besparing op 50% van de taken t.b.v. recreatieve en educatieve doeleinden.
Dit is gerealiseerd en verwerkt in de begroting 2015.

614 Investeringsbudget Renovatie Groen kan (voor alle jaren) worden verlaagd tot € 250.000:

Het investeringsbudget Renovatie Groen kan (voor alle jaren) worden verlaagd van € 300.000 naar € 250.000. Door de integrale aanpak, blijkt uit de afgelopen jaren dat het verminderen met € 50.000 een reële inschatting is, zonder noemenswaardige risico's en consequenties.
Dit is gerealiseerd.

622 Openbaar groen:

Dit betreft een bezuiniging op het onderhoud openbaar groen. Deze bezuiniging is reeds per 2014 gerealiseerd en ook in begroting 2015 verwerkt.

626 Speelplaatsen (0,3 fte):

Van het totaal te bezuinigen bedrag is € 8.500 verminderen voorziening spelen. Dit zal dit jaar gerealiseerd worden. Het overige deel betreft 0,3 fte buurtbeheer welke, door het vertrek van een medewerker met pensioen, in 2016 wordt gerealiseerd.

626 Speelplaatsen (0,89 fte):

Deze bezuiniging is gerealiseerd.

672 Vrijval reserve:

In 2011 heeft de raad het energie- en klimaatbeleid vastgesteld tot en met 2015. Per abuis is het gewenste budget zowel incidenteel als structureel destijds geboekt. Het incidentele budget ad € 190.000 kan vrij vallen en daarmee is bezuiniging gerealiseerd.

702 Wijkvernieuwing:

Bij de Nota Heroverweging 2010 is besloten een reserve herstructurering in het leven te roepen. Uit deze reserve dienen de toekomstige herstructureringen (het gebied Velp-Zuid) te worden bekostigd. Gezien de opgave en de beschikbare middelen wordt voorgesteld om met ingang van 2017 de structurele toevoeging aan de reserve te verminderen met € 125.000 per jaar. Op deze wijze kunnen de doelen zoals vastgesteld in de getekende overeenkomst ten aanzien van Velp-Zuid worden gerealiseerd. Een niet overmatig budget blijft dan over voor eventuele andere

herstructureringsgebieden. Bij de besluitvorming van de structuurvisies zal worden aangegeven hoe dit budget wordt ingezet.

702 Bestemmingsplannen Dieren-Midden (Dorpsvisie Traverse)

Dit budget wordt gebruikt voor het begeleiden van het IP Traverse en het bestemmingsplan voor de Stationsomgeving. Vanaf 2016 wordt verwacht dat gezien de stand van het project het budget niet meer noodzakelijk is en kan worden bezuinigd.

704 Verrekening procesmanager Traverse:

Binnen het project is er een bedrag van € 600.000 opgenomen voor een externe procesmanager. Aangezien dit intern wordt gedaan en de loonsom gedekt is binnen de overhead van Openbaar Beheer, kunnen we voor de afgelopen 4 jaar € 40.000 (2/5 van loonsom teammanager) per jaar afboeken van het restantkrediet. Dit betekent een voordeel van € 160.000 incidenteel. Dit is gerealiseerd en verwerkt in de begroting 2015.

704 Vervallen rente toevoeging 2013 en 2014:

Het project Traverse is afgerekend met de provincie Gelderland. Het benodigde budget voor de stationsomgeving is beschikbaar. De toegevoegde rente over 2013 en de geraamde rente over 2014 is niet meer benodigd en kan vrijvallen.

Voor 2013 gaat het om een bedrag van € 227.438 en voor 2014 € 261.000.

Dit is gerealiseerd en verwerkt in de begroting 2015

708 Onroerend goed transacties (0,5 fte):

Deze taakstelling is ingeboekt vanuit de verwachting, dat onroerend goed transacties qua concrete verwerving en uitgifte minder aandacht zullen vragen.

Deze bezuiniging op formatie is gerealiseerd.

Programma 3 – Bestuur en Veiligheid

Product		Bron	2015	2016	2017	2018	Formatie		Realisatie		
							in fte	in €			
4	Aframing post wachtgeld gewezen wethouders	B-15	45.000	45.000	45.000	45.000					
Totaal programma 3 Bestuur en veiligheid			45.000	45.000	45.000	45.000	-	-			

Toelichting voortgang per bezuiniging

4 *Aframing post wachtgeld gewezen wethouders:*

Op dit moment wordt een lichte overschrijding van het budget verwacht. Aangezien we verwachten, dat de uitgaven op termijn zullen dalen, is er nu geen reden om het budget te verhogen. Bij de bestuursrapportage 2015 zal deze bezuiniging opnieuw beoordeeld worden op haalbaarheid.

.

Programma 4 – Bedrijfsvoering en Dienstverlening

Product		Bron	2015	2016	2017	2018	Formatie		Realisatie		
							in fte	in €			
20	Management	D-14	100.000	100.000	100.000	100.000	1,00	100.000			
20	Taakstelling organisatie-ontwikkeling	B-15	50.000	50.000	50.000	50.000	0,50	50.000			
20	Taakstelling formatie	B-15	-	140.000	140.000	140.000	-	-			
20	Taakstelling Overhead MZ	B-15	250.000	250.000	250.000	250.000	-	-			
20	Reserve invoeringsbudget MMB	B-15	276.148	-	-	-	-	-			
34	Stelpost vervanging personeel	B-15	290.000	290.000	290.000	290.000	-	-			
40	Facilitaire Zaken (formatie)	MmB	114.700	114.700	114.700	114.700	2,38	114.700			
42	Facilitaire Zaken (tachymeter)	D-13	7.882	7.882	7.882	7.882	-	-			
40	Coördinator ARBO-schoonmaak	D-14	-	-	45.000	45.000	0,75	45.000			
40	Vrijval kosten invoering BAG	B-15	13.081	-	-	-	-	-			
40	Civision Makelaar	B-15	5.324	-	-	-	-	-			
42	Bezuiniging ICT	D-14	201.000	201.000	201.000	201.000	-	-			

Product		Bron	2015	2016	2017	2018	Formatie		Realisatie		
							in fte	in €			
50	Klant in Beeld informatiebeleid	D-14	-	-	62.500	62.500	0,97	62.400			
42	Onderhoudskosten midoffice	B-15	47.500	47.500	47.500	47.500	-	-			
42	ICT samenwerking	B-15	277.000	208.000	236.000	400.000	-	-			
42	Functie medewerker basisregistratie	B-15	-	-	-	11.070	0,2	11.070			
42	E-overheid	B-15	12.000	12.000	12.000	12.000	-	-			
50	Arbeidsvoorwaarden bij Jubileum	D-14	94.400	42.500	63.900	67.000	-	-			
50	Uitje oud-medewerkers	D-14	3.500	3.500	3.500	3.500	-	-			
50	Arbeidsvoorwaarden uitkering pensionering	D-14	29.000	41.000	41.000	41.000	-	-			
50	Afschaffen autovergoeding en autolening	D-14	24.000	24.000	24.000	24.000	-	-			
50	Reserve WIA	B-15	110.500	-	-	-	-	-			
70	Overhead IZ	B-15	15.350	15.350	15.350	15.350	-	-			
135	Stelpost GOV	B-15	60.000	60.000	60.000	60.000	1,1	60.000			
135	Stelpost uitfaseren GOV	B-15	47.500	47.500	47.500	47.500	-	-			

Product		Bron	2015	2016	2017	2018	Formatie		Realisatie		
							in fte	in €			
200	Overhead MZ	B-15	33.637	33.637	33.637	33.637	-	-			
502	Overhead Ruimte	B-15	30.776	30.776	30.776	30.776	-	-			
Totaal programma 4 Bedrijfsvoering en Dienstverlening			2.093.298	1.719.345	1.876.245	2.054.415	6,9	443.170			

Toelichting voortgang per bezuiniging

20 *Management/Taakstelling organisatieontwikkeling*

De bezuiniging is geheel gerealiseerd.

20 *Taakstelling overhead MZ*

Momenteel wordt gewerkt aan de structurele invulling van de bezuiniging. In 2015 wordt deze taakstelling betrokken bij de totale personele analyse zoals deze bij de bestuursrapportage zal worden gegeven.

20 *Taakstelling formatie*

Deze taakstelling gaat in 2016 in en wordt meegenomen in de totale bezuinigingen vanaf 2016.

20 *Reserve invoeringsbudget MMB*

Deze bezuiniging is gerealiseerd.

34 *Stelpost vervanging personeel:*

Het effect van deze bezuiniging is op dit moment nog onvoldoende in te schatten. Bij de bestuursrapportage hebben we meer inzicht in de gevolgen van deze bezuiniging voor het totale personeelsbudget. Wij zullen u dan nader informeren.

40 *Facilitaire Zaken(2,38 fte):*

Deze bezuiniging is gerealiseerd. De formatie bedrijfsvoering is met ingang van 2015 aangepast.

42 *Facilitaire zaken(tachymeter):*

Deze bezuiniging is gerealiseerd.

40 *Coördinator ARBO-schoonmaak:*

De bezuiniging is gepland voor 2017 en verder. Vooralsnog is er geen reden aan te nemen dat de bezuiniging niet gerealiseerd wordt.

40 *Vrijval kosten invoering BAG:*

Deze bezuiniging is gerealiseerd.

40 *Civision makelaar:*

Deze bezuiniging is gerealiseerd.

42 *Bezuiniging ICT:*

Er is nog steeds sprake van een terughoudend beleid t.a.v. nieuwe investeringen, totdat meer bekend is over de start van de ICT-samenwerking. Dit leidt in 2015 tot een incidenteel voordeel op de uitgaven lease van €147.200. De bezuiniging ICT van € 201.000 wordt daarmee incidenteel voor het bedrag van €147.200 gerealiseerd.

In 2015 staan enkele vervangingen gepland in samenwerking met Arnhem. Bij de bestuursrapportage is bekend of deze vervangingen ook daadwerkelijk in 2015 worden gerealiseerd. Mocht dat niet, of gedeeltelijk, gebeuren, zal het leasebudget bij de bestuursrapportage worden aangepast en kan eventueel het resterende bedrag van de taakstelling van €201.000 voor 2015 worden gerealiseerd.

Realisatie van de taakstelling in de volgende jaren is afhankelijk van de financiële uitkomst businesscase ICT Samenwerking.

50 *Klant in Beeld/informatiebeleid:*

De bezuiniging is gepland voor 2017 en verder. Vooralsnog is er geen reden aan te nemen dat de bezuiniging niet gerealiseerd wordt.

42 *Onderhoudskosten midoffice:*

De kosten van deze applicaties zijn reeds afgeboekt, deels waren de werkelijke kosten lager dan de ingeboekte taakstelling en deels zijn ze al eerder vrijgevallen in de begroting en is daarbij de stelpost niet afgeboekt.

42 *ICT samenwerking:*

Aangezien de samenwerking niet op 1 januari 2015 van start is gegaan, kan deze bezuiniging nog niet gerealiseerd worden. De verwachting is dat de samenwerking vanaf 1 januari 2016 zal starten. Realisatie van de taakstelling is afhankelijk van de financiële uitkomst businesscase GEM-ICT per 1 januari 2016.

42 *Functie medewerker basisregistratie:*

De bezuiniging is gepland voor 2017 en verder. Vooralsnog is er geen reden aan te nemen dat de bezuiniging niet gerealiseerd wordt.

42 *E-Overheid:*

De besparing als gevolg van de aansluiting op de berichtenbox Mijnoverheid zijn vooralsnog niet merkbaar. Bij de bestuursrapportage hopen wij hier meer zicht op te hebben.

50 *Bezuinigingen arbeidsvoorwaarden:*

De bezuiniging zal naar verwachting in 2015 gerealiseerd worden op de arbeidsvoorwaarden jubileum, uitje oud-medewerkers en uitkering pensionering. De bezuiniging op autovergoeding (€14.000) zal nu niet worden gerealiseerd. De huidige regelingen autovergoeding blijven, maar er komen geen nieuwe regelingen meer, zodat geleidelijk deze uitgaven minder worden.

50 *Reserve WIA:*

Deze bezuiniging is gerealiseerd.

70 *Overhead IZ*

De invulling van deze bezuiniging volgt en zal gemeld worden bij de bestuursrapportage.

135 *Stelpost GOV*

De invulling van deze bezuiniging volgt en zal gemeld worden bij de bestuursrapportage.

135 *Stelpost uitfaseren GOV:*

De kosten van deze applicaties zijn reeds afgeboekt, deels waren de werkelijke kosten lager dan de ingeboekte taakstelling en deels zijn ze al eerder vrijgevallen in de begroting en is daarbij de stelpost niet afgeboekt.

200 *Overhead MZ*

De invulling van deze bezuiniging volgt en zal gemeld worden bij de bestuursrapportage.

502 *Overhead Ruimte*

De invulling van deze bezuiniging volgt en zal gemeld worden bij de bestuursrapportage.

Programma 5 – Financiën en heffingen

Product		Bron	2015	2016	2017	2018	Formatie		Realisatie		
							in fte	in €			
109	Hogere kasgeldlimiet	B-15	19.000	19.000	19.000	19.000	-	-			
134	Stelpost incidentele ruimte 2014	D-14	-	25.000	25.000	25.000	-	-			
134	Stelpost Incidentele ruimte 2015	B-15	25.000	25.000	25.000	25.000	-	-			
134	Stelpost overwerk	B-15	40.000	40.000	40.000	40.000	-	-			
Totaal programma 5 Financiën en heffingen			84.000	109.000	109.000	109.000	-	-			

Toelichting voortgang per bezuiniging

109 Hogere kasgeldlimiet:

De bezuiniging is verwerkt in de begroting. Verwacht wordt dat deze wordt gerealiseerd.

134 Stelpost incidentele ruimte 2014 en 2015:

De bezuinigingen zijn verwerkt in de begroting. Verwacht wordt dat deze worden gerealiseerd.

134 Stelpost overwerk:

De bezuiniging is verwerkt in de begroting. Realisatie wordt meegenomen binnen de totale uitgaven personeelslasten.

Deel II

Uitgangspunten en kaders begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019 en autonome ontwikkelingen 2016- 2019

Inleiding

Dit hoofdstuk behandelt de financiële omgangsvormen (kaders) tussen Raad en college. Daarbij wordt in het bijzonder ingegaan op de uitgangspunten die worden gehanteerd bij het opstellen van de financiële prognose in de begroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2019. Deze uitgangspunten zijn bepalend voor het ramen van de baten en lasten en daarmee het begrotingsresultaat en het resultaat van de meerjarenraming. Voor deze uitgangspunten gelden de volgende kwaliteitseisen:

- De uitgangspunten dienen een voldoende realiteitsgehalte te hebben, zodat een zo goed mogelijke voorspelling wordt gedaan van de te verwachten jaarrekeningresultaten;
- De uitgangspunten die het begrotingsresultaat bepalen worden zoveel als mogelijk stelselmatig toegepast. Hiermee wordt beoogd een zo goed mogelijk inzicht te verkrijgen in de ontwikkeling van de begrotingsresultaten van de opeenvolgende jaren.

Verder wordt in dit hoofdstuk, naast algemene budgettaire uitgangspunten, diverse specifieke kaders uiteengezet die betrekking hebben op de (meerjaren) begroting 2016-2019.

Budgetcyclus

In de 'Financiële verordening gemeente Rheden' is de bestuurlijke informatievoorziening (budgetcyclus) geregeld. Overeenkomstig deze verordening en de gedragslijn van voorgaande jaren informeert het college de raad over de begrotingsuitvoering 2016 op de volgende momenten:

• Voorjaarsnota 2015 (begroting 2016)	14 juli 2015
• Begroting 2016	3/4 november 2015
• Bijstelling begroting 2016 in Voorjaarsnota 2016	juni raad 2016
• Bestuursrapportage 2016	november raad 2016
• Jaarrekening 2015	juni raad 2017

Programmabegroting

Overeenkomstig art.2 van de Financiële verordening stelt de raad bij de aanvang van een nieuwe raadsperiode zo nodig een gewijzigde programma-indeling vast.

Vanaf 2015 wordt de begroting ingericht overeenkomstig de navolgende programmastructuur, waarbij het programma sociaal domein is onderverdeeld in een 5-tal subprogramma's:

1. Sociaal domein;
 - 1.1. Jeugd;
 - 1.2. Maatschappelijke ondersteuning;
 - 1.3. Werk en inkomen;
 - 1.4. Sport;
 - 1.5. Kunst en cultuur.
2. Ruimtelijk domein;
3. Bestuur en veiligheid;
4. Bedrijfsvoering en dienstverlening;
5. Financiën en heffingen.

Voor de overige programma's geldt dat deze bij de begrotingsbehandeling 2016 zo nodig worden ingedeeld in sub programma's.

Financieel beleid

Overeenkomstig de Gemeentewet dient de gemeente te beschikken over een structureel sluitende begroting, dan wel zal de meerjarenraming een financieel evenwicht moeten laten zien. Voor zover hier geen sprake van is, zal de gemeente onder preventief toezicht komen te staan van de provincie. De uitgangspunten van het te volgen financieel beleid die van toepassing zijn op de begroting 2016 luiden als volgt:

- De gemeente Rheden streeft naar een financieel evenwicht en zal daarbij waarnodig ombuigingsmaatregelen treffen om een verwacht financieel tekort weg te werken.

- Voor het indienen van nieuwe beleidsinitiatieven zijn alleen die initiatieven meegenomen welke;
 - Een wettelijke onontkoombaar karakter hebben;
 - Voortkomen uit het collegebeleidsplan en die nog een financiële vertaling behoeven;
 - Om overige dwingende redenen noodzakelijk zijn.

Nieuw beleid en bestaand beleid

De begroting 2016 wordt opgebouwd vanuit het bestaande, door de Raad geaccordeerde, beleid. Voor nieuw beleid geldt het uitgangspunt van de integrale afweging, waarbij de Raad, gegeven het haar toekomstige budgetrecht, de besluiten neemt en daarmee de nieuwe middelen beschikbaar stelt.

Lokale heffingen

De jaarlijkse vaststelling van de tarieven, zoals deze in de begroting worden verwerkt, is gebaseerd op het door de Raad vastgestelde tarievenbeleid en hieraan ten grondslag liggende consistente en objectieve uitgangspunten. Voor diverse lokale heffingen gelden wettelijke voorschriften, zoals ter zake van retributies waarvoor geldt dat de opbrengst maximaal 100 % van de kosten mag bedragen. Voor de afvalstoffenheffing en het rioolrecht worden bijvoorbeeld kostendekkende tarieven gehanteerd. Voor overige lokale heffingen hebben de gemeente een grotere beleidsvrijheid in de bepaling van de tarieven. In de onderstaande tabel wordt voor de financieel relevante lokale heffingen uiteengezet welke uitgangspunten worden gehanteerd in het tarievenbeleid. Deze uitgangspunten zijn bepalend voor de berekening van de tarieven voor 2016.

Uitgangspunten tarievenbeleid lokale heffingen

	100 % kostendekkend tarief	Jaarlijkse stijging op basis van inflatiepercentage	Andere uitgangspunten
Onroerende zaakbelastingen		X	
Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten	X		
Rioolrechten	X		
Bouwleges	X		
Parkeerbelastingen			X
Hondenbelasting		X	
Toeristenbelastingen		X	
Forensenbelasting		X	
Secretarieleges	X		
Begraafrechten	X		

Voor de berekening van de tarieven lokale heffingen 2016 worden de volgende berekeningsmethodes gehanteerd:

- Voor de tarieven waarvoor als uitgangspunt dient '100 % kostendekkendheid' wordt het tarief berekend op basis van een kostprijsberekening. Hierbij worden de direct- en indirect toe te rekenen kosten aan de prestatie (activiteit) toegerekend en vervolgens op grond van de geraamde aantallen 'omgeslagen' in een tarief, waarbij vervolgens een kostendekkend tarief ontstaat;
- Voor de tarieven waarbij de jaarlijkse stijging wordt gebaseerd op het geraamde inflatiepercentage wordt uitgegaan van het tarief over 2016, vermeerderd met het geraamde inflatiepercentage volgens het Centraal Economisch Plan 2015 van het Centraal Planbureau (CPB). Het Centraal Economisch Plan gaat, ultimo maart 2015, uit van een inflatiepercentage in 2016 van 1,0%.

- Voor de OZB tariefstijging werd uitgegaan van een jaarlijkse stijging van 1,5%. In het Collegebeleidsplan is vastgesteld dat de lasten met maximaal het inflatiepercentage worden verhoogd. In de Programmabegroting 2016 (meerjarenraming 2017-2019) zal worden uitgegaan van een van een jaarlijkse tariefstijging van 1,0 %. Het college doet bij de begrotingsbehandeling 2016 in de paragraaf lokale heffingen aan de Raad een voorstel voor de tarieven voor de OZB voor het begrotingsjaar 2016 en de hierop volgende jaren.

Leges

De leges worden in de begroting geraamd op basis van het verwacht aantal verstrekkingen en de tarieven overeenkomstig de geldende verordening. Op basis van de begrote lasten over 2016 worden in het najaar van 2015 de nieuwe kostendekkende tarieven berekend en in een wijziging van de legesverordening aan de raad ter vaststelling voorgelegd. Na besluitvorming door de raad zal de begroting 2016 worden aangepast op de nieuwe tarieven.

Algemene uitkering

De berekening van de algemene uitkering voor de begroting en meerjarenraming wordt doorgaans gebaseerd op de meicirculaire. De begroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2019 wordt derhalve opgesteld met inachtneming van deze circulaire. Indien vanuit de financiële gevolgen van de septembercirculaire 2015 hiertoe aanleiding is, wordt bij de begrotingsbehandeling een bijgestelde begroting 2016 aan de raad aangeboden. In de verwerking van de algemene uitkering worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Voor de jaren 2016 tot en met 2019 worden de accrespercentages van de meicirculaire 2015 verwerkt;
- Incidentele en structurele toevoegingen aan de algemene uitkering worden ingezet voor het beoogde doel, indien wij dit noodzakelijk achten vanuit onze beleidsdoelstelling;
- Voor de raming van de algemene uitkering over het begrotingsjaar 2016 worden de verdeel eenheden, van waaruit de algemene uitkering wordt berekend bij het opstellen van de begroting, geactualiseerd;
- De algemene uitkering is als bate opgenomen onder programma 5 Financiën en heffingen. Uitzondering hierop zijn de middelen die worden ontvangen voor de uitvoering van de drie decentralisaties (Jeugdwet, Wmo (AWBZ) en Participatiewet) –integratie-uitkering Sociaal domein. Deze worden als baten verantwoord onder programma 1 Sociaal domein.

Loon- en prijsontwikkelingen

In de begroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2019 worden de loon- en prijsontwikkelingen aangehouden zoals deze door het Centraal Planbureau worden geraamd en zijn opgenomen in de meicirculaire 2015. Uitgegaan wordt van de zogenoemde prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product (pBBP), welke de grondslag vormt voor de aanpassing van het uitgavenkader van de rijksbegroting aan de prijsontwikkeling en die via de normering doorwerkt naar de algemene uitkering. Ter zake zullen in de begroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2019 stelposten worden gereserveerd waaruit de door het CPB verwachte prijsstijgingen kunnen worden opgevangen. Naast de hierboven genoemde stelposten zal in de begroting 2016 een stelpost worden opgenomen voor autonome kostenontwikkeling op bestaand beleid van € 50.000.

Financieringskosten (rentekosten)

De financieringskosten worden in de begroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2019 opgenomen op basis van een geactualiseerde middellange financieringsprognose. Hierbij wordt de financieringspositie van de gemeente herberekend en over het overschot c.q. tekort rente gecalculeerd. In de begroting 2016 ev. wordt voor het financieringstekort voor zover deze de kasgeldlimiet overschrijdt een rentekostenvoet gehanteerd van 2%. Voor kortlopende financiering (onder de kasgeldlimiet) zal een rentepercentage worden gehanteerd van 0,5%. Het financiële effect zal verwerkt worden in de meerjarenraming 2017-2019.

Voor de rentelasten die bij derden in rekening worden gebracht en die onderdeel uitmaken van de kostprijsberekening van de in het verleden gedane investeringen - gelden de destijds vastgestelde rentepercentages.

De structurele rentekosten zijn daarmee volledig in de begroting en meerjarenraming verwerkt.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingskosten worden berekend naar gelang de economische levensduur van het betreffende activum. Hierbij worden de afschrijvingstermijnen gehanteerd, zoals opgenomen in bijlage 1 van de financiële verordening gemeente Rheden 2011. Voor de jaarlijkse raming van de afschrijvingskosten worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De structurele afschrijvingslasten van investeringen tot en met 2014 worden volledig in de begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019 verwerkt en toegerekend aan de hierop betrekking hebbende programma's;
- De structurele afschrijvingslasten van investeringen van 2015 en verder, waarover besluitvorming heeft plaatsgevonden, worden volledig in de begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019 verwerkt en toegerekend aan de hierop betrekking hebbende programma's;
- In de meerjarenraming 2017-2019 worden de afschrijvingslasten voor vervangingsinvesteringen geraamd op het niveau van de 'vrijval' van afschrijvingen, die het gevolg zijn van het volledig afgeschreven zijn van investeringen. Als gevolg van deze keuze ontstaat in die jaren geen budgettair effect in de begroting;
- Met de vaststelling van de begroting stelt de Raad de financiële ruimte beschikbaar voor de lasten die voortkomen uit de zogenoemde investeringslijst. Deze lijst heeft betrekking op vervangings- en uitbreidingsinvesteringen en dient ter onderbouwing van de gevraagde financiële ruimte;
- Voor investeringen die verband houden met nieuw beleid (uitbreidingsinvesteringen) wordt door het college aan de Raad in een afzonderlijk raadsvoorstel verzocht het investeringskrediet beschikbaar te stellen;
- Het college stelt de investeringskredieten beschikbaar voor wat betreft de vervangingsinvesteringen voor zover de hiermee verbonden lasten passen binnen de door de Raad beschikbaar gestelde financiële ruimte;

Ten aanzien van de begroting 2016 zal als volgt worden gehandeld:

- In de uiteenzetting van de financiële positie in de programmabegroting 2016 wordt de financiële ruimte in beeld gebracht die verband houdt met 'uitbreidingsinvesteringen'. Ter onderbouwing dient de investeringslijst 2015-2019;
- Voor het begrotingsjaar 2019 wordt een investeringsruimte opgenomen die gelijk is aan de daling van de afschrijvingslasten in dat jaar als gevolg van volledig afgeschreven investeringen. Hierbij doet zich geen budgettair effect voor;
- In de productenraming zal de investeringslijst 2015-2019 worden opgenomen,
- Met het vaststellen van de programmabegroting 2016 stelt de Raad overeenkomstig het bepaalde in de Financiële verordening gemeente Rheden 2011 de middelen beschikbaar voor de uitvoering van het investeringsprogramma (investeringslijst 2015-2019) door het college.

Personeelskosten (salariskosten)

De salariskosten worden in de begroting 2016 geraamd op de toegestane formatieomvang en de hierbij behorende loonkosten van de personeelsleden op basis van de huidige cao afspraken. In de meerjarenraming 2017-2019 wordt jaarlijks een stelpost opgenomen in verband met een kostenstijging als gevolg van (extra) periodieke verhogingen, functiewaarderingen en dergelijke. Zie hiervoor onderdeel loon- en prijsontwikkelingen.

Rentebeleid reserves en voorzieningen

In de begroting 2016 zullen de 'rentekosten reserves en voorzieningen' worden verwerkt overeenkomstig het huidige rentebeleid, zoals dat is verwoord in de nota weerstandsvermogen.

Subsidieverstrekingen

De hoogte van de subsidieverstrekingen worden gebaseerd op de van toepassing zijnde subsidieverordeningen en, voor zover hier sprake van is, subsidiecontracten. Indien in deze een indexering is voorzien, geldt voor het jaar 2015 een stijging van maximaal het verwachte inflatiepercentage van 1,0%. Indien een indexering niet is voorzien geldt de nullijn.

Grondexploitatie

De uitgangspunten die bepalend zijn voor de financiële prognoses in de begroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2019 zijn in de beleidsnota grondbeleid gemeente Rheden 2015 opgenomen.

Opbrengst huur en pacht

De opbrengsten van de huur en de pacht worden begroot op basis van de hieraan ten grondslag liggende contracten. Voor zover sprake is van leegstand bij de te verhuren objecten wordt toch rekening gehouden met een substantiële bezetting. Hiermee wordt bereikt dat in de begroting de te realiseren opbrengsten blijken en dat bij de jaarrekening inzicht ontstaat in het bezettingsresultaat.

Incidentele begrotingsruimte

In de begroting 2016 wordt een incidentele begrotingsruimte opgenomen van € 50.000. Deze post dient als dekkingsmiddel voor incidentele wensen van het college, alsmede incidentele tegenvallers die zich voordoen.

Ingevolge een genomen raadsbesluit zijn met ingang van 1 januari 2003 tussen het college en de raad afspraken gemaakt over het omgaan met de incidentele begrotingsruimte. Kort samengevat kan het college per geval besluiten tot het inzetten van de incidentele begrotingsruimte, voor zover het benodigde incidentele budget niet boven de € 50.000 uitkomt en de incidentele begrotingsruimte voldoende ruimte biedt. Indien een budget wordt gevraagd van boven de € 50.000 zal het college aan de Raad in een raadvoorstel vooraf toestemming dienen te vragen. Een verruiming van de incidentele begrotingsruimte behoeft eveneens expliciet de instemming van de Raad.

Autonome kostenontwikkeling en budgetaanpassingen op bestaand beleid

De programmabegroting 2016 zal worden opgezet vanuit de vastgestelde financiële kaders bij deze Voorjaarsnota. Autonome ontwikkelingen die tussen het vaststellen van de Voorjaarsnota 2015 en opstellen van de Programmabegroting 2016 ontstaan zullen worden meegenomen in de autonome ontwikkelingen bij de begroting 2016.

Het totaal aan baten en lasten per programma wordt overgenomen in de programmabegroting 2016. Ten aanzien van het opstellen van de begroting 2016 en de budgetaanpassingen ten opzichte van de begroting 2015 gelden de begrotingsrichtlijnen. Deze luiden voor het begrotingsjaar 2016 als volgt:

- Voor elke budgetverhoging geldt dat sprake moet zijn van uitvoering van bestaand beleid en dat in voldoende mate moet worden aangegeven welke oorzaken ten grondslag liggen aan de budgetverhoging;
- Het betreffende budget waarover de budgetverhoging wordt aangevraagd, dient in voldoende mate te zijn onderbouwd in aantallen en prijzen;
- Bij elke budgetverhoging dient te worden aangegeven in hoeverre een budgetverhoging noodzakelijk is en in hoeverre bijsturingmaatregelen een budgetverhoging kunnen voorkomen.

Kosten Regionale samenwerking

De kosten als gevolg van de regionale samenwerking zullen in de begroting worden opgenomen.

Autonome ontwikkelingen (2016-2019)

Onderstaand zijn de autonome ontwikkelingen opgenomen die als financieel kader meegenomen worden voor het opstellen van de begroting 2016 en meerjarenbegroting 2017-2019:

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	I/S
<u>Stelposten / rente:</u>					
Stelpost prijsontwikkeling				-100	S
Stelpost loonontwikkeling				-436	S
Overige autonome kostenstijgingen				-50	S
OZB verhoging	-40	-40	-41	83	S
<u>Overige ontwikkelingen:</u>					
Uitkomsten objectief verdeelmodel BUIG	pm	pm	pm	pm	S
2e fase groot onderhoud gemeentefonds	pm	pm	pm	pm	S
Totaal autonome ontwikkelingen 2016-2019	-40	-40	-41	-503	S

Hieronder worden de autonome ontwikkelingen toegelicht.

Stelposten:

Stelpost prijsontwikkeling

In de uitgangspunten en kaders voor de begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019 is het kader aangegeven voor de maximale prijsontwikkelingen voor inkopen en subsidies. In het dekkingsplan 2014-2017 is bepaald dat er maximaal € 100.000 beschikbaar is ter dekking van prijsontwikkelingen. Om deze reden wordt voor de nieuwe jaarschijf 2019 dit bedrag opgenomen voor de stelpost prijsontwikkeling.

Stelpost loonontwikkeling

Op basis van de Cao-ontwikkelingen in 2014 (1% salarisverhoging vanaf oktober 2014 en € 50 per maand per FTE vanaf april 2015) wordt als uitgangspunt voor de meerjarenbegroting 2016-2019 een maximale loonontwikkeling van 2% voorgesteld. Op basis van de huidige salaris- en sociale lasten (€ 21,8 miljoen exclusief formatie 3D) dient voor 2019 een stelpost te worden opgenomen van € 436.000.

Overige autonome kostenstijgingen

In de uitgangspunten en kaders voor de begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019 is opgenomen dat voor de autonome kostenontwikkelingen op bestaand beleid een stelpost wordt opgenomen van € 50.000. Om deze reden wordt voor de nieuwe jaarschijf 2019 dit bedrag opgenomen voor de stelpost autonome kostenstijgingen.

OZB-verhoging

Voor de OZB tariefstijging werd uitgegaan van een jaarlijkse stijging van 1,5%. In het Collegebeleidsplan is vastgesteld dat de lasten met maximaal het inflatiepercentage worden verhoogd. In de Programmabegroting 2016 (meerjarenraming 2017-2019) zal worden uitgegaan van een jaarlijkse tariefsstijging van 1,0 %. Deze verlaging betekent een nadeel van ongeveer € 40.000 voor de jaren 2016-2018. Voor 2019 wordt op basis van 1% tariefstijging uitgegaan van een meeropbrengst van € 83.000.

Overige ontwikkelingen:

Uitkomsten objectief verdeelmodel BUIG

In het raadsvoorstel "aangepast financieel perspectief 2015-2018" van februari 2015 zijn wij bij de BUIG uitgegaan van het 'voorlopig nader budget van 2015'. Dat betreft de eerste fase vanuit het herverdelingsmodel. Voor 2015 en 2016 worden namelijk de gemeentelijke budgetten voor 50% op

basis van het nieuwe verdeelmodel vastgesteld en voor 50% op basis van de gemeentelijke lasten in het verleden. De twee volgende fases (jaarschijven 2017 en 2018) hebben wij nog niet verwerkt in ons meerjarenoverzicht. In het nieuwe verdeelmodel wordt in 2017 75% van het gemeentelijk budget op basis van het nieuwe model berekend en 25% op basis van de gemeentelijke lasten in het verleden. Voor 2018 en volgende jaren wordt het budget voor 100% op basis van het nieuwe model berekend. Indien het nieuwe verdeelmodel ongewijzigd in stand blijft, zullen de tekorten in 2017 en 2018 met respectievelijk € 450.000 en € 900.000 stijgen.

In december 2014 is bezwaar gemaakt tegen de beschikking van het ministerie. Daarnaast hebben wij ons gevoegd in een civiele procedure die door de gemeente Den Haag is aangespannen tegen het Rijk. Zodra er meer informatie bekend is over de uitkomsten van de bezwaarprocedure en de civiele procedure zullen de financiële effecten worden verwerkt in de meerjarenbegroting 2015-2019.

2^e fase groot onderhoud gemeentefonds

In maart 2015 zijn in de notitie "Uitkomsten 2e fase groot onderhoud gemeentefonds" de voorlopige uitkomsten bekend gemaakt van de nieuwe verdeling van de algemene uitkering in het gemeentefonds die wordt ingevoerd in 2016. In de 2e fase groot onderhoud zijn de taakgebieden Werk en Inkomen, Brandweer & Rampenbestrijding en Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing meegenomen. Voor de gemeente Rheden betekent het voorlopige herverdeeleffect een nadeel van € 627.000. In de meicirculaire 2015 worden de definitieve resultaten van het groot onderhoud gepubliceerd. Op dat moment zal de financiële verwerking hiervan plaats vinden.

Deel III

Beleidsinitiatieven begroting 2016- 2019

Totaaloverzicht voorstellen nieuw beleid 2015-2019

progr	onderwerp	structureel					incidenteel	
		2015	2016	2017	2018	2019	in jaar	bedrag
1	Pilot peutergroep de Vlinder						2015	15.000
							2016	15.000
							2017	15.000
Totaal programma 1 Sociaal Domein		-	-	-	-	-		45.000
2	Gebiedsgerichte aanpak						2015	15.000
2	Historisch tafelkleed						2016	15.000
2	Doorontwikkeling Ik Buurt Mee						2015	31.500
2	VRI Arnhemse straatweg		15.400	15.400	15.400	15.400		
Totaal programma 2 Ruimtelijk Domein		-	15.400	15.400	15.400	15.400		61.500
3	Sociaal calamiteitenplan maatschappelijke onrust	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000		
3	Dekking rente VGGM sociaal calamiteitenplan	10.000-	10.000-	10.000-	10.000-	10.000-		
3	Uitbreiding formatie griffie (0,4 fte)			15.000	15.000	15.000		
Totaal programma 3 Bestuur en Veiligheid		-	-	15.000	15.000	15.000		-
4	Service centrum Velp		30.000	30.000	30.000	30.000	2015	181.000
4	Huisvesting						2015	80.000
Totaal programma 4 Bedrijfsvoering en Dienstverlening		-	30.000	30.000	30.000	30.000		261.000
Totaal nieuw beleid per jaarschijf		-	45.400	60.400	60.400	60.400		367.500

Toelichting Beleidsinitiatieven 2015-2019

Programma: 1 Sociaal domein

Onderwerp: Pilot peutergroep de Vlinder

A. Wat wordt met het voorstel beoogd?

Bieden van betere ontwikkelkansen voor (risico-)kinderen in Dieren, door het opstarten van een peutergroep op basisschool de Vlinder voor alle kinderen (met en zonder VVE-indicatie). De ervaring leert dat in Dieren steeds meer kinderen op hun 4^e levensjaar geen voorschoolse voorziening hebben bezocht en daardoor met een achterstand op de basisschool komen. Door de bezuinigingen op het reguliere peuterspeelzaalwerk vallen steeds meer kinderen tussen wal en schip. Preventieve inzet in de eerste levensjaren, zowel met betrekking tot taalontwikkeling als op sociaal-emotioneel gebied, is in belang van het kind en kan op termijn kosten besparen. Basisschool de Vlinder en kinderopvang Puck en Co hebben gezamenlijk een voorstel gedaan voor een pilot.

B. Op grond van welke (hogere) wetgeving is het initiatief gebaseerd?

Met dit initiatief sorteren we voor op de landelijke trend om kinderopvang, peuterspeelzalen en het basisonderwijs te integreren in (integrale) kindcentra. Herziening van de positie van voorschoolse voorzieningen in samenspraak met het onderwijs is tevens één van de ambities in het coalitieakkoord.

C. Welke maatregelen worden ondernomen om het gewenste effect te bereiken?

Opstarten van een peutergroep: 16 peuters (met en zonder VVE-indicatie), 2 dagdelen per week.

D. Welke (nieuwe) middelen zijn benodigd voor de uitvoering van de maatregelen (activiteiten)?

- **Jaar waarin middelen benodigd zijn:** 2015-2017
- **Eenmalig:** €15.000 in de jaren 2015, 2016 en 2017
- **Jaarlijks:** -

E. Dekkingsmogelijkheden

De totale kosten voor de peutergroep bedragen jaarlijks € 45.793,00. Hiervan wordt Een deel gefinancierd uit VVE-middelen, een deel vanuit ouderbijdragen en een deel vanuit eigen investering SKPCPO Delta. Aan de gemeente wordt een jaarlijkse bijdrage van € 15.000 voor 3 jaar gevraagd.

Programma: 2 Ruimtelijk domein

Onderwerp: Gebiedsgerichte aanpak

A. Wat wordt met het voorstel beoogd?

Door bijvoorbeeld isolatie van woningen kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Ook bij werkzaamheden aan daken kunnen nesten van mussen en gierzwaluwen worden verstoord. Op grond van de Flora- en faunawet zijn de nesten van vogels en vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen beschermd. De initiatiefnemer zou dan ook onderzoek moeten uitvoeren naar de aanwezigheid van beschermde soorten en hier rekening mee moeten houden bij de uitvoering van de werkzaamheden. Dat onderzoek is kostbaar en leidt al gauw tot vertraging van de werkzaamheden.

Onze afdeling Ruimte heeft hierover overleg gevoerd met de provincie Gelderland, het ministerie van EZ en de gemeenten Tilburg en Rotterdam, om te komen tot een werkbare oplossing. Dit heeft geleid tot een pilot met een gebiedsgerichte aanpak. De gemeente heeft met een financiële bijdrage van de provincie Gelderland en Vivare onderzoek laten uitvoeren naar de verblijfplaatsen van vleermuizen, mussen en gierzwaluwen in de dorpen Rheden, Laag-Soeren en Velp.

Op basis van dit onderzoek wordt een zogenaamd soortmanagementplan opgesteld, waarin is aangegeven hoe kan worden voorkomen dat dieren worden gedood en het aantal mogelijke verblijfplaatsen afneemt. Op basis van het soortmanagementplan kan dan een gebiedsgerichte ontheffing op grond van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Als particulieren hun huis willen isoleren of verbouwen hoeven zij zelf geen onderzoek meer uit te voeren of een ontheffing aan te vragen als zij zich houden aan de voorwaarden in de gebiedsgerichte ontheffing. In het soortmanagementplan en de ontheffing zal worden aangegeven dat bij verbouw en isolatie nieuwe verblijfplaatsen moeten worden gerealiseerd en welke mogelijkheden hiervoor beschikbaar zijn. In het soortmanagementplan wordt ook aangegeven welke extra maatregelen kunnen worden getroffen om de mogelijkheden voor gebouwbewonende soorten te vergroten. Hiermee wordt bereikt dat populaties duurzaam in stand zullen blijven.

B. Op grond van welke (hogere) wetgeving is het initiatief gebaseerd?

Flora en Fauna-wet, Wro

Het initiatief is gebaseerd op het beleidsplan van het college en, gezien de toezegging van de portefeuillehouder, aangehouden motie ingediend door de ChristenUnie en GroenLinks tijdens de raadsvergadering 4 november 2014 over de Programmabegroting 2015.

C. Welke maatregelen worden ondernomen om het gewenste effect te bereiken?

In 2013 en 2014 hebben wij de dorpen Rheden, Laag-Soeren en Velp onderzocht op het voorkomen van gebouwbewonende diersoorten. De soortmanagementplannen liggen ter beoordeling bij het ministerie.

In 2015 en 2016 zouden we dit traject willen doorlopen voor Dieren, Spankeren, De Steeg en Ellecom.

D. Welke (nieuwe) middelen zijn benodigd voor de uitvoering van de maatregelen (activiteiten)?

- **Jaar waarin middelen benodigd zijn:** 2015 - 2016
- **Eenmalig:** € 15.000 (€ 6.000 voor dorp Dieren, € 3.000 per kleine kern)
- **Jaarlijks:** -

E. Dekkingsmogelijkheden

Het initiatief kan niet binnen bestaande middelen worden uitgevoerd. Er is geen budget hiervoor beschikbaar gesteld.

Onderwerp: Historisch tafelkleed

A. Wat wordt met het voorstel beoogd?

De ontwikkeling van een eerste historisch tafelkleed voor Rheden als blauwdruk voor een mogelijk vervolg. Via dit kleed kunnen de historische beelden en verhalen die zijn verzameld in het kader van het verhalenproject 'Gelders Arcadië, geschiedenis in verhalen' met behulp van een tablet worden opgeroepen om zo ervaringen te delen. In Rotterdam is dit tafelkleed al met succes toegepast in een aantal zorginstellingen waar het vooral bij herinnerings activiteiten bij dementerende ouderen zeer succesvol blijkt te zijn.

B. Op grond van welke (hogere) wetgeving is het initiatief gebaseerd?

Geen. Het initiatief is gebaseerd op het beleidsplan van het college, programma 2: De verhalen uit het verhalenproject gebruiken als input voor o.a. sociale projecten.

C. Welke maatregelen worden ondernomen om het gewenste effect te bereiken?

Subsidieverstrekking aan de bedenker van het tafelkleed om een eerste tafelkleed te ontwikkelen voor een nader te bepalen zorginstelling in Rheden.

D. Welke (nieuwe) middelen zijn benodigd voor de uitvoering van de maatregelen (activiteiten)?

- **Jaar waarin middelen benodigd zijn:** 2016
- **Eenmalig:** Minimaal € 7.500 en maximaal € 15.000
- **Jaarlijks:** -

E. Dekkingsmogelijkheden

Het initiatief kan niet binnen bestaande middelen worden uitgevoerd. De provincie Gelderland heeft aangegeven € 7.500 zijnde 1/3 van de kosten ad € 22.500 voor zijn rekening te willen nemen. Bij toekenning zal bij de Ridderlijke Duitse Orde en andere fondsen een aanvraag tot cofinanciering worden gedaan om zo de gemeentelijke bijdrage op eveneens 1/3 te brengen.

Onderwerp: Doorontwikkeling Ik buurt mee!

A. Wat wordt met het voorstel beoogd?

Het continueren en doorontwikkelen van Ik buurt mee! als werkwijze enerzijds en aan de andere kant het doorontwikkelen van het werkinstrument annex website ikbuurtmee.nl.

Ik buurt mee! geeft een overzicht van processen, projecten en werkzaamheden die gedurende de looptijd van het buurtplan uitgevoerd worden. Het is enerzijds informeren over de geplande projecten en werkzaamheden en anderzijds het gesprek met inwoners en organisaties aangaan om wensen en ideeën van inwoners op te halen en waar mogelijk te integreren in geplande projecten en werkzaamheden. Op deze wijze betrekken we inwoners bij de fysieke, ruimtelijke én de maatschappelijke werkzaamheden in de buurt. Door deze betrokkenheid wordt het verantwoordelijkheidsgevoel voor de buitenruimte en de sociale leefomgeving vergroot. Daarnaast levert betrokkenheid van de buurt een hogere kwaliteit van de plannen en meer tevredenheid en draagvlak bij de burger.

Een buurtplan is er niet alleen voor de inwoners. Ook de gemeente en andere betrokken partijen halen hier voordeel uit door het inzichtelijk maken van het werk en de feedback van bewoners. Integraal werken wordt hierdoor vergroot. Bovendien krijgen de betrokken partijen nog meer inzicht in plekken of problemen in de wijk die extra aandacht of toezicht nodig hebben.

Ik buurt mee! sluit naadloos aan bij het collegebeleid. Het is een nieuwe denkwijze, waarbij we niet alleen onszelf blijven vernieuwen in denken en doen, maar ook de samenwerking met onze partners, inwoners en organisaties in de gemeente Rheden. De kernbegrippen samenwerken, efficiënt, sociaal, verantwoordelijk en slagvaardig vormen de identiteit van Ik buurt mee! Met Ik buurt mee! wordt optimaal geïnvesteerd in een open relatie met de inwoners, waardoor het draagvlak van het gemeentelijk beleid wordt verhoogd. De raads werkgroep Nieuwe bestuurstijl heeft aangegeven dat er nog meer ingezet moet worden op gemeentebreed communiceren, zodat Ik buurt mee! een nog grotere naamsbekendheid krijgt.

B. Op grond van welke (hogere) wetgeving is het initiatief gebaseerd?

C. Welke maatregelen worden ondernomen om het gewenste effect te bereiken?

De uitvoering van de projecten, wensen, ideeën en afspraken, zoals afgesproken binnen de betreffende buurtplannen, wordt continue gemonitord. Dit door de verschillende buurtplannen in een dynamische (werk) omgeving op te nemen en het proces van het contact tussen bewoners en gemeente en de voortgang van de genoemde projecten te bewaken en deel te laten uitmaken van de dagelijkse werkwijze. Om dit te bereiken is het nodig om het werkinstrument naar een hoger niveau te brengen. Door bestaande en nieuwe systemen (bijv. beheersysteem, evenementenkalender, e.d.) te koppelen kan gefaciliteerd worden om het eenvoudiger onderdeel te laten zijn van het dagelijkse werk en wordt het eenvoudiger om te bewaken. Hiermee ontstaat een beter en actueler werkinstrument, hiermee kunnen wij en onze partners de inwoners en organisatie beter informeren. Om Ik buurt mee! nog beter te positioneren in de gemeente is regelmatig communiceren over de werkwijze noodzakelijk. Door een communicatiecampagne wordt Ik buurt mee! nog bekender en zullen er nog meer mensen gaan meebuurt.

D. Welke (nieuwe) middelen zijn benodigd voor de uitvoering van de maatregelen (activiteiten)

- **Jaar waarin middelen benodigd zijn:** 2015
- **Eenmalig:** € 31.500
- **Jaarlijks:** n.v.t.

E. Dekkingsmogelijkheden

Onderwerp: Oprichting van een verkeersregelininstallatie (VRI) op het kruispunt verbindingsweg A348 – Arnhemsestraatweg N785 tussen Rheden en Velp.

A. Wat wordt met het voorstel beoogd?

In september 2015 wordt aan de provinciale N 785, gelegen tussen de A348 en de aansluiting op de Apeldoornseweg in Arnhem, groot onderhoud uitgevoerd.

Een groot onderdeel van de onderhoudswerkzaamheden is de verbetering van het kruispunt N 785 – Arnhemsestraatweg dat wordt omgevormd naar een geregeld kruispunt met verkeerslichten.

Dit ruim gedimensioneerde kruispunt leidt tot verkeersonveilige situaties. Met name de verkeersveiligheid voor het doorgaande fietsverkeer ter plaatse van de parallelle (éénrichtings)oversteek over de Verbindingsweg A 348 is een aandachtspunt. De rechtdoorgaande (brom) fiets wordt nog wel eens over het hoofd gezien met een ongeval als gevolg. Daarbij is het door de toestroom van het verkeer vaak lastig de kruising te passeren voor verkeer komend uit de richting A348. Dit kan tot onveilige situaties leiden, omdat automobilisten bij wachttijden langer dan 20 seconden risico's gaan nemen.

Het doorgaand (sluip)verkeer door de kern van Velp, onder andere bij congestie en/of calamiteiten op het hoofdwegennet, wordt in het Verkeerscirculatieplan Velp als één van onze knelpunten aangemerkt.

Een reconstructie naar geregeld kruispunt draagt dan ook bij aan het oplossen van de knelpunten. De onderlinge conflicten worden geregeld, waardoor de verkeersveiligheid zowel op het kruisingsvlak als voor fietsers wordt verbeterd. Ook bij toenemende intensiteiten wordt voldoende capaciteit geboden voor een goede doorstroming. De aanwezige buslijnen kunnen prioriteit krijgen, waardoor er niet of nauwelijks vertraging optreedt. Groot voordeel van een verkeersregeling is dat (sluip)verkeer gestuurd kan worden, waardoor een bijdrage geleverd wordt aan de beleidsdoelstelling om het gebruik van de dorpenroute en Beukenweg/Ringallee te ontmoedigen en het gebruik van de A348 te stimuleren.

B. Op grond van welke (hogere) wetgeving is het initiatief gebaseerd?

In het kader van de provinciale trajectprogrammering wordt ten tijde van groot onderhoud gekeken naar de mogelijkheden om vanuit diverse thema's noodzakelijke maatregelen te koppelen aan de onderhoudsmaatregelen. Zo worden er op het wegvak van de N785 dat binnen de gemeente Rheden is gelegen, meerdere verbeterpunten doorgevoerd. Voor de oprichting van een verkeersregelininstallatie op eerder genoemde kruising wil de provincie de te doen gebruikelijke 'potentheorie' toepassen. Deze kostenverdeling gebeurt naar rato van het aantal toevoerende wegen dat elk van de partijen in beheer en onderhoud heeft. De gemeente verbindt zich op grond hiervan om één derde van de werkelijke oprichtingskosten aan de provincie te voldoen. Dit is gebaseerd op het gegeven dat twee van de drie aansluitingen op het kruispunt provinciale wegen zijn en slechts één een gemeentelijke aansluiting (Arnhemsestraatweg vanuit de richting Rheden). Een bijdrage van vanuit Beter Benutten zorgt voor een substantiële vermindering van de gemeentelijke bijdrage.

C. Welke maatregelen worden ondernomen om het gewenste effect te bereiken?

(bijvoorbeeld inhuur derden; subsidieverstrekking, investering etc.)

- De kosten voor de reconstructie van het kruispunt N785-Arnhemsestraatweg zijn geraamd op € 556.102 incl. VAT en excl. BTW. De bijdrage van de gemeente is dus geraamd op € 185.367 incl. VAT en excl. BTW. Echter vanwege een eenmalige bijdrage vanuit Beter Benutten zal de helft hiervan, zijnde een bedrag van € 92.683,66 in mindering gebracht worden op de bijdrage van de gemeente.
- De kosten voor de oprichting van de VRI zijn geraamd op € 413.198 incl. VAT en excl. BTW., zijnde € 137.733 incl. VAT en excl. BTW. Echter vanwege een eenmalige bijdrage vanuit Beter Benutten zal de helft hiervan, zijnde een bedrag van € 68.866 in mindering gebracht worden op de bijdrage van de gemeente.
- De kostenverdeling van de onderhoud- en exploitatiekosten gebeurt ook op basis van de 'potentheorie'. De gemeente verbindt zich op grond hiervan om bij wijze van een eenmalige afkoopsom voor een periode van 15 jaar, één derde van de vastgestelde gekapitaliseerde normale onderhouds- en exploitatiekosten aan de provincie te betalen. Deze afkoopsom wordt vastgesteld op basis van de werkelijke oprichtingskosten van de VRI en is geraamd op € 68.866 excl. BTW ($1/3 \times (50\% \times € 413.198)$).

De totale gemeentelijke bijdrage bedraagt incl. VAT en excl. BTW € 230.417 en zal middels een krediet beschikbaar worden gesteld.

D. Welke (nieuwe) middelen zijn benodigd voor de uitvoering van de maatregelen (activiteiten)?

- **Jaar waarin middelen benodigd zijn:** 2016
- **Jaarlijks:** € 15.400 (zijnde afschrijvingslasten over een periode van 15 jaar).

E. Dekkingsmogelijkheden

Het initiatief kan niet binnen bestaande middelen worden uitgevoerd.

Programma: 3 Bestuur en Veiligheid

Onderwerp: Sociaal calamiteitenplan maatschappelijke onrust

A. Wat wordt met het voorstel beoogd?

Om goed uitvoering te kunnen geven aan het sociaal calamiteitenplan maatschappelijke onrust moet aan twee randvoorwaarden worden voldaan:

1. Opleiden van de betrokken medewerkers en organisaties (incl. Oefenen)
2. Capaciteit voor de coördinatie en organisatie van het opleiden en oefenen van deze medewerkers alsmede het actueel houden van de alarmeringslijsten.

B. Op grond van welke (hogere) wetgeving is het initiatief gebaseerd?

In het kader van de decentralisatie van het sociale domein (Jeugdwet en Wet Maatschappelijke onrust) zijn de taken van de gemeente uitgebreid. Het risico dat de gemeente betrokken raakt bij calamiteiten waaruit maatschappelijke onrust voortvloeit is dermate groter geworden. Daarnaast is in het Algemeen bestuur van de VGGM besloten dat elke gemeente beschikt over een sociaal calamiteitenplan maatschappelijke onrust. Dit is aanvullend aan het rampenplan.

C. Welke maatregelen worden ondernomen om het gewenste effect te bereiken?

invulling van bovengenoemde randvoorwaarden

- 1: opleiden en oefenen van het sociaal calamiteitenplan door medewerkers en betrokken organisaties;
- 2: coördinatie en organisatie van 1, alsmede het actueel houden van de alarmeringslijsten.

D. Welke (nieuwe) middelen zijn benodigd voor de uitvoering van de maatregelen (activiteiten)?

- **Jaar waarin middelen benodigd zijn:** 2015 en verder
- **Eenmalig:**
- **Jaarlijks:** € 10.000,- voor het opleiden en oefenen

E. Dekkingsmogelijkheden

Voor 2015 kunnen we voor de bijdrage aan de VGGM rekening houden met een verlaging van de rekenrente naar 2,5%. Dat leidt tot een structureel voordeel van € 22.000 .

Onderwerp: Waarborgen ondersteuning raad d.m.v. uitbreiding van de formatie griffie

A. Wat wordt met het voorstel beoogd?

Waarborging van de kwaliteit van ondersteuning van de raad, aangezien met de huidige bezetting van de griffie essentiële taken t.b.v. de raad niet kunnen worden vervuld. In de loop der tijd is er sprake van uitbreiding van werkzaamheden van de griffie als gevolg van onder meer de sociale decentralisaties, wensen en ambitie van de raad (o.a. vraag/antwoord en LTA) en extra werkzaamheden door het papierloos vergaderen (o.a. digitalisering van stukken).

Voorts wordt beoogd: naleving van CAO verplichtingen uit de CARUWO m.b.t. dagvenster en werktijden voor personeel, het voorkomen van verlofstuwmeren en overbelasting personeel van de griffie. Tenslotte wordt beoogd de kwetsbaarheid van de griffie te verminderen en de continuïteit van de ondersteuning van de raad waarborgen door zorg te dragen voor directe vervanging bij ziekte. Uit een benchmark met gemeenten van vergelijkbare grootte is gebleken dat de griffie voor de reguliere taken onderbezet is met circa 0,5 fte.

B. Op grond van welke (hogere) wetgeving is het initiatief gebaseerd?

Op de CAO-verplichtingen uit de CARUWO m.b.t. dagvenster en werktijden voor personeel alsmede op de uitbreiding van wettelijke taken van de raad als gevolg van de sociale decentralisaties.

C. Welke maatregelen worden ondernomen om het gewenste effect te bereiken?

Uitbreiding van de structurele formatie van de griffie met 0,4 fte (16 uur per week).

D. Welke (nieuwe) middelen zijn benodigd voor de uitvoering van de maatregelen (activiteiten)?

- **Jaar waarin middelen benodigd zijn:** vanaf 2015
- **Eenmalig:** n.v.t.
- **Jaarlijks:** €25.000 voor de gewenste uitbreiding van 0,4 fte, 16 uur per week.

E. Dekkingsmogelijkheden

In het coalitieakkoord is rekening gehouden met een tijdelijke uitbreiding van de griffie om samen met de raad invulling te geven aan de nieuwe bestuursstijl. Verwacht wordt dat een deel van dit budget kan worden ingezet voor invulling van bovengenoemde formatie in de jaren 2015 en 2016, totaal €50.000. Vanaf 2017 kan €10.000 structureel worden gedekt door verlaging van het raadsbudget diverse kosten. Voor de overige € 15.000 wordt vanaf 2017 structureel een beroep gedaan op de algemene middelen.

Opmerking: structurele verlaging van het raadsbudget diverse kosten is in 2015 nog niet aan de orde, aangezien er nog diverse "wensen" van de raad zijn met betrekking tot de invulling van de nieuwe bestuursstijl en de financiële consequenties daarvan worden opgevangen binnen het huidige raadsbudget diverse kosten.

Programma: 4 Bedrijfsvoering en Dienstverlening

Onderwerp: Servicecentrum Velp

A. Wat wordt met het voorstel beoogd?.

De gemeenteraad heeft in 2012 besloten om - na heroverweging van haar eerdere besluit -de servicecentra in Dieren en Velp open te houden. Het college heeft hierna besloten – vanwege het vertrek van de bibliotheek naar ROC-A12 - om over te gaan tot verkoop van het pand aan Den Heuvel 32. Tevens is opdracht gegeven om naar een nieuwe locatie om te zien voor het servicecentrum Velp, waarbij medegebruik vanuit oogpunt van veiligheid en bedrijfsvoering uitgangspunt is.

Vanwege het vertrek van de bibliotheek in Velp en het besluit om Den Heuvel 32 te verkopen zijn we in 2012 gestart met onderzoek naar alternatieve locaties voor het servicecentrum Velp (balies Burgerzaken en spreekkamer sociaal). In dit kader hebben we allerlei locaties onderzocht op geschiktheid en haalbaarheid. De gesprekken tussen de gemeente Rheden en de Rabobank lopen vanaf najaar 2012.

In maart 2013 gaf de Rabobank aan de destijds lopende gesprekken en onderhandelingen stop te zetten. Dit op basis van het opzetten van een masterplan door de Rabobank, waarbij beleid werd ontwikkeld over het vastgoed van de bank. Daarbij was er nog geen overeenstemming over de inhoudelijke en financiële condities met betrekking tot gezamenlijk gebruik. In april 2013 is het college akkoord gegaan met aanpassing van het pand Den Heuvel 32 en stelde het benodigde budget van maximaal € 10.000 beschikbaar. In april 2014 zijn de gesprekken hervat om de gemeente en de Rabobank samen te huisvesten in het gebouw van de Rabobank op De Overtuin in Velp. De projectgroep verantwoordelijk voor de realisatie van de visie op Rabobank vestigingen gaf aan graag een nieuwe start te willen maken met de gemeente Rheden om de mogelijkheden voor dit 'samenwonen' met open vizier te onderzoeken. Dit houdt in dat we zelf op een aantal vlakken het wiel moeten gaan uitvinden. Die uitdaging zijn we nu met elkaar aangegaan.

Doel is nu de benodigde incidentele en structurele middelen beschikbaar te stellen om het servicecentrum Velp te verhuizen naar de vestiging van de Rabobank in Velp.

In feite betreft het hier een financieel/technische aanpassing van de begroting. Door het vertrek van de bibliotheek uit het pand Den Heuvel zijn abusievelijk geen huurlasten geraamd.

B. Op grond van welke (hogere) wetgeving is het initiatief gebaseerd?

In het beleidsakkoord 2014-2018 *Samen in Rheden* is opgenomen bij het hoofdstuk Bestuurlijk domein, dat de servicecentra in Dieren en Velp gehandhaafd blijven. Bij andere vormen van dienstverlening wordt zoveel mogelijk aangesloten op de wensen van onze inwoners, verwijzend naar de avondopenstelling in De Steeg, het Werken op Afspraak en huisbezoeken bij ouderen. Bij voortzetting van de gesprekken met de Rabobank is dit onderdeel van het bestuursakkoord ook nadrukkelijk als basis meegenomen.

C. Welke maatregelen worden ondernomen om het gewenste effect te bereiken?

De huurlasten in de nieuwe situatie worden geraamd op € 30.000 per jaar. Daarnaast is er een incidentele aanpassing noodzakelijk voor inrichting en verbouwing (€ 115.000) en aanleg van glasvezel (€ 30.000) van totaal € 145.000 geraamd. Daarnaast zijn er incidentele kosten gekoppeld aan de verhuizing en aanpassing van het gebouw. Deze bedragen € 36.000, zijnde kosten voor de architect

D. Welke (nieuwe) middelen zijn benodigd voor de uitvoering van de maatregelen (activiteiten)?

- **Jaar waarin middelen benodigd zijn:** Jaar uitvoering 2015 (na positieve besluitvorming voorjaarsnota) en 2016 (ingebruikname na verbouwing).
- **Eenmalig:** € 181.000
- **Jaarlijks:** € 30.000 (huur)

E. Dekkingsmogelijkheden

Onderwerp: Huisvesting

A. Wat wordt met het voorstel beoogd?

Er zijn diverse ontwikkelingen, die aanleiding geven tot het maken van keuzes in onze huisvesting, specifiek voor ons gemeentehuis. Bij deze ontwikkelingen speelt zowel een capaciteitsvraag (organisatieontwikkeling, regionale samenwerking etc.), de technische staat (levensduur installaties, asbest dakbedekking, duurzaamheid etc.) als de economische levensduur van o.a. ons gemeentehuis.

Op basis van de meerjaren onderhoudsplanning zien we in 2020 een aantal forse investeringen gepland staan die, samen met de andere ontwikkelingen, aanleiding vormen om nu aan de slag te gaan met het verkennen van de mogelijkheden. Omdat hier sprake is van een specialisatie en we deze expertise zelf niet in huis hebben stellen we voor om hiervoor een specialist in te huren.

B. Op grond van welke (hogere) wetgeving is het initiatief gebaseerd?

In mei 2016 dient de meerjarenbegroting 2017-2020 opgesteld te worden. Om in deze begroting, jaarschijf 2020, een realistisch investeringsbedrag op te kunnen nemen is het verkennen van de mogelijkheden met de daarbij behorende investeringen essentieel. Het komend jaar zullen we gebruiken om inzicht te krijgen.

C. Welke maatregelen worden ondernomen om het gewenste effect te bereiken?

Aangezien het een complex vraagstuk is waar we zelf niet de expertise voor in huis hebben, is het voorstel om een adviseur/ projectleider in te huren die ons hierin begeleidt. Hiervoor zal een projectopdracht worden geformuleerd.

D. Welke (nieuwe) middelen zijn benodigd voor de uitvoering van de maatregelen (activiteiten)?

- **Jaar waarin middelen benodigd zijn:** 2015
- **Eenmalig:** € 80.000
- **Jaarlijks:** n.v.t.

E. Dekkingsmogelijkheden

-